XIX. évfolyam 41. szám

Ára: 1 forint

1963. október 10

Ludas Matyi

FALUSI KISLÁNY PESTEN

– Tessék mondani, merre van a filmgyár?

MEG KELL A SZÍVNEK SZAKADNI...

Az utóbbi időben sajtónk hasábjain elharapóztak a megható történetek. Ezekből közlünk most kivonatosan néhányat, hogy a mi olvasóink is kedvükre elérzékenyülhessenek.

AMIKOR KETTEN EGYMÁSRA TALÁLNAK

A szereplők nagyon a lelkemre kötötték, hogy ne írjam ki a nevüket, és azt se áruljam el, melyik városban élnek...

Az előzmények nem érdekesek. Elég az hozzá, hogy elvonó-kúrán ismerkedtek meg, s hazatérésük után együtt jártak a tejcsarnokba. A hosszú yoghurt-evések alatt meleg vonzalom fejlődött ki közöttük, amely rövidesen szerelemmé fajult.

Igen ám, de honnan szerezzenek lakást?! (A fiú a szüleivel élt, a leány a gyermekeivel.) S ekkor megneszeltek valamit a barátok és barátnők, a volt ivócimborák.

Előkerültek a bukszák, s az aznapi fröccsök, kevertek ára mind-mind Dikics bácsi matyóhímzéses dohányzacskójába vándorolt. Rövidesen együtt volt az ötven forint!

Ennyit kér ugyanis Srkanek anyó a szobáért egy estére.

ISTEN VELE, CSIPETKE NÉNI!

Bensőséges hangulatú ünnepség zajlott le minap a Nokedli Gyárban. Özv. Csipetke Bélánét, a népszerű Csipetke nénit búcsúztatták munkatársai.

Csipetke néni kerek nyolcvanhárom esztendeig dolgozott az üzemben. Ő tartotta tisztán a szaggatóműhely mellékhelyiségeit. De most már átadja a helyét a fiataloknak. Pumpáljanak azok is!

Zabhegyi Kálmán igazgató többek között meleg szavakkal emlékezett meg a legutóbbi hideg télről, amikor Csipetke néni oly példamutatóan helytállt, majd átnyújtotta a kollektíva ajándékát, egy nagy doboz piskótát.

Csipetke néni, mint nyugdíjas is, tartani fogja a kapcsolatot volt munkahelyével. Megígérte, hogy az ünnepek előtt mindig bejön majd a kilincseket kiszidolozni.

Hiába, a vér nem válik vízzé...

HAZA CSAK EGY VAN!!

Kétszobás, modern lakás az új lakótelepen. Az egyik ablak a Dunára néz, a másik a Tiszára. A falon képek, az asztalon virág és egy hatalmas tál zsíros kenyér. Boldogság, béke, nyugalom.

— Látja, mindenem megvan, amit csak szemem és szám kíván! Ó, miért is voltam olyan ostoba?! — kezdi a beszélgetést Géz Géza. Hát igen, hittem a csábításnak, a mendemondának, s a józan ész helyett, kalandvágyó barátaim szavára hallgattam... A lágerből egyenesen Kanadába kerültem. Szálfákat úsztattam le a Hudson riveren. Egy volt kontírozó könyvelőnek kissé szokatlan munka, de örülni kellett ennek is. Aztán, amikor házi tanítókat kerestek Közel-Keletre, jelentkeztem, mert nem bírtam már a hideget. Persze, Mr. Sproncz csúnyán becsapott minket. Szó se volt házitanításról. Homokot kellett szitálnunk Szaúd-Arábiában. Napi 26 órát! Egy csillagfényes nyári éjszakán hárman összebeszéltünk és megszöktünk. Adenig elvergődtünk valahogy tevestoppal, s ott én elszegődtem egy búvárhajóra liftesnek. Nem mondom, elég jó sorom volt, a gazda is megszeretett, de egyszer csikós tokányt készítettek ebédre. A hazai koszt legyőzhetetlen honvágyat csinált... Most ismét itt vagyok. Láthatja, mindenem megvan.

S a világot járt Géz Géza nem restell egy apró könnycseppet szétmorzsolni a szeme sarkában.

FÉSZKET A FIÓKÁNAK...,

Nemrég megírtuk a kis Flaskóczi Ica szomorú kálváriáját, akit vandál mostohaapja, dr. K. Bendegúz hosszabb ideje valósággal üldöz. A leánykának se éjjele, se nappala, jóformán már csak minden harmadik este mer hazamenni aludni. S úgy érzi, hogy emiatt az édesanyjával is fokozatosan elhidegülnek egymástól.

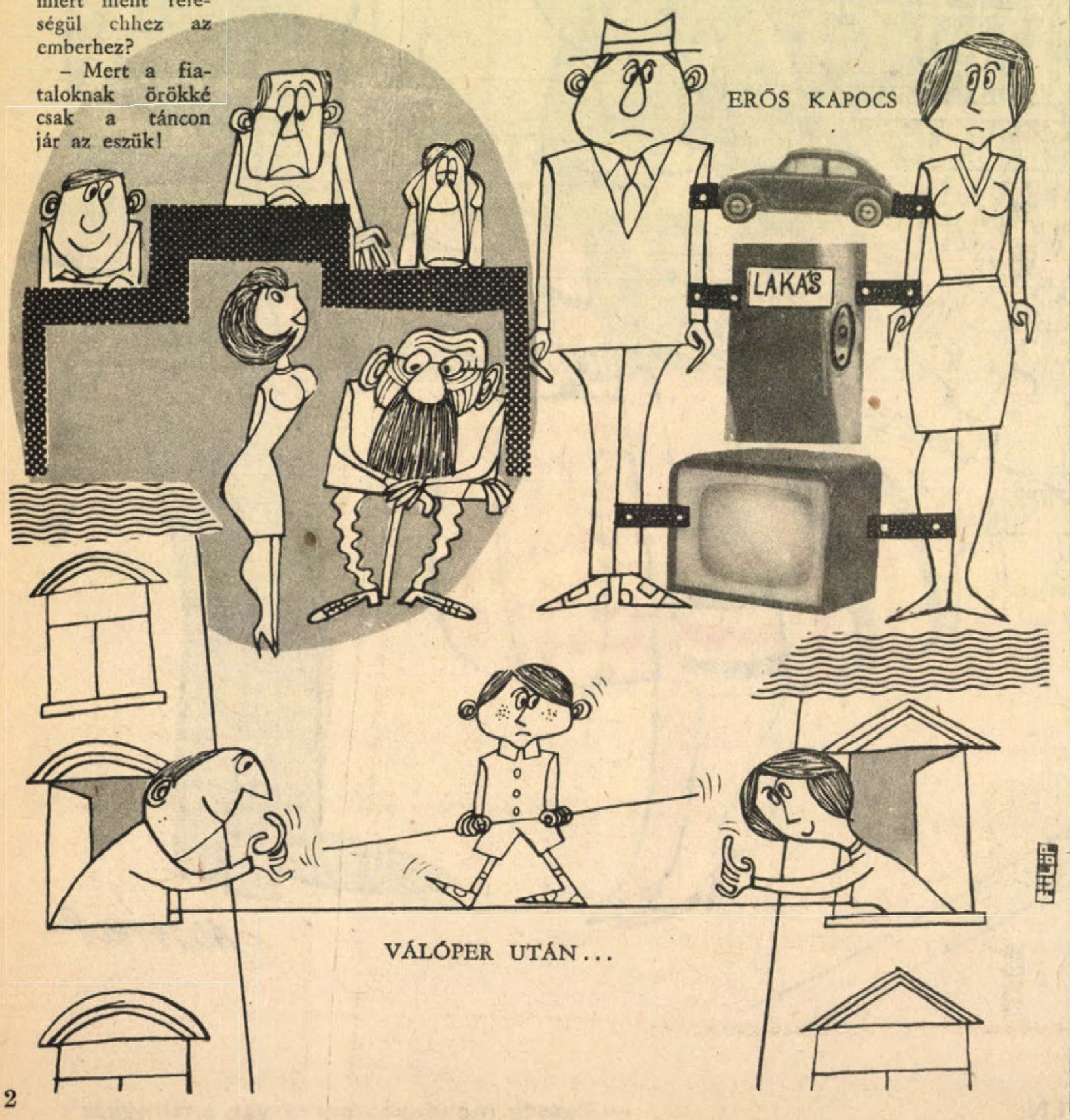
A védtelen huszonhat éves kislány sorsa mély visszhangra talált a társadalom széles rétegeiben. Férfiak ezrei ajánlották fel levélben otthonukat Icának. Majd ők felnevelik szegénykét! Szerencsére léteznek még önzetlen emberek...

Az ajánlatokat a jelentkezés sorrendjében eljuttattuk a címzetthez.

Dalmáth Ferenc

Legfeljebb elválunk...

Fülöp György rajza

Növekedik a buddhista veszély

A világ, amely már oly sok mindent megért, a közelmúltban arról volt kénytelen tudomást szerezni, hogy Dél-Vietnamban Nhu asszony üldözi a buddhistákat. Csak az nem világos az emberek előtt, hogy miért üldözi őket. A minap is éppen erről beszélgettem egy nagyobb józsefvárosi társaságban, s többen kijelentették, hogy még csak nem is sejtik, miért üldözi Nhu asszony éppen a buddhistákat, vajon nincs más dolga, s ugyan mit véthettek neki a buddhisták.

Mivel magam is csak feltevésekre voltam utalva, elhatároztam, hogy megkérdezem magát Nhunét, ugyan mi ütött bele, hogy éppen a buddhistákat szottyant kedve üldözni, miközben a tűzimádók és a flagellánsok nyugodtan elmerülhetnek áhítatukban.

Nhu asszonyt, aki nemcsak képviselő, de a női hadsereg parancsnoka is, Belgrádban az Interparlamentáris Unio két ülése közben sikerült elcsípnem. Elhatároztam, hogy körmönfont, burkolt módon térek rá a lényegre.

– Miért üldözi a buddhistákat? – kérdeztem.

Az államnő (a férje államférfi) bosszúsan válaszolt:

– Ha nem tudná, Dél-Vietnamban növekedik a buddhista veszély. A buddhisták tulajdonképpen kommunisták, ezért üldözöm őket.

A válasz meglepett.

– Nem tudtam, hogy a buddhisták kommunisták – mondtam csodálkozva.

– Maguk, magyarok, naiv emberek! – legyintett az államhölgy, a dél-vietnami kormány színpompás eminenciása. – Tudom, hogy hisznek a dieselesítésben és a Duna-kanyar kiépítésében. Ezért nem tudhatják azt sem, hogy a buddhisták az állam ellenségei. A múlt héten is két tagbaszakadt buddhistát fogtak el, amint éppen a barikádokon imádkoztak.

– De asszonyom – vetettem közbe –, tudomásom szerint a buddhisták a lemondást hirdetik.

– Hiába hirdetik! – kiáltott az államasszony – Diem nem mond le! Még ha megpukkadnak is a buddhisták, Diem nem az a diktátor, akinek az amerikaiakon és rajtam kívül bárki diktálhat.

Ráztam a fejemet.

– Kedves Frau Nhu, tudomásom szerint a buddhizmus rendkívül szelíd vallás, s amikor Buddha észrevette az emberi nyomorúságot...

Az államnéni haragosan vágott közbe:

– Nyomorúságot észrevenni – tiszta kommunizmus! Buddha ekkor alapította meg az Indiai Kommunista Pártot, ennek sokáig első titkára volt, s a Politikai Bizottság más tagjaival együtt támadta a dél-vietnami törvényes kormányt.

– De asszonyom – vetettem közbe –, Buddha tudtommal az időszámításunk előtti hatodik században élt.

– Egy kommunista mindenre képes! – legyintett az államleány. – A dél-vietnami politikai nyomozók most találták meg Lenin és Buddha levelezését, a Buddhista Kiáltvány nyersfogalmazványát. Az egyik levélben Buddha megígérte, hogy a kapott rubeleken erőszakosan rizskolhozokat alapítanak.

– Ne haragudjék – mondtam –, tudomásom szerint a buddhisták elvetik az erőszakot.

– Vagyis lázítanak a hadsereg ellen! –, emelte fel hangját az állambakfis.

– És miért támadtak meg buddhista pagodákat? – kérdeztem.

– Mert a buddhisták fegyvereket rejtettek el bennük – válaszolt az államgörl.

– És megtalálták a fegyvereket?

– Nem. Mondtam, hogy elrejtették.

– És miért üldözi a buddhistákat? – tettem fel az eredeti kérdést, hirtelen visszaemlékezve jövetelem céljára.

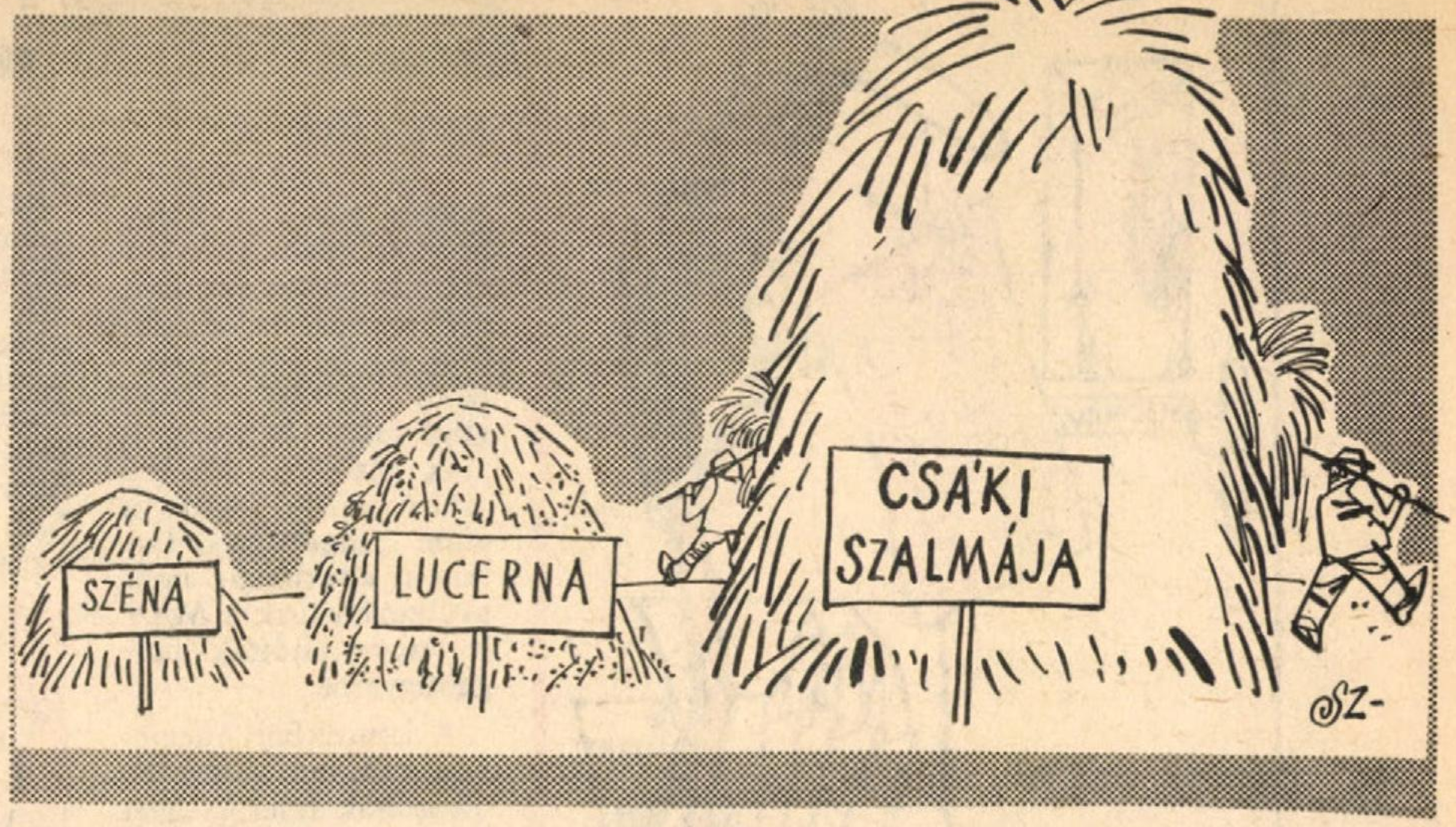
– Azért – válaszolt az államanya –, mert a partizánok veszélyeztetik Dél-Vietnam kormányformáját.

– Akkor miért nem a partizánokat üldözi?

– Mert azok visszalőnek! –, fejezte be nyilatkozatát Madame Nhu, mire felvilágosításokkal gazdagon térhettem vissza a Józsefvárosba. **Feleki László**

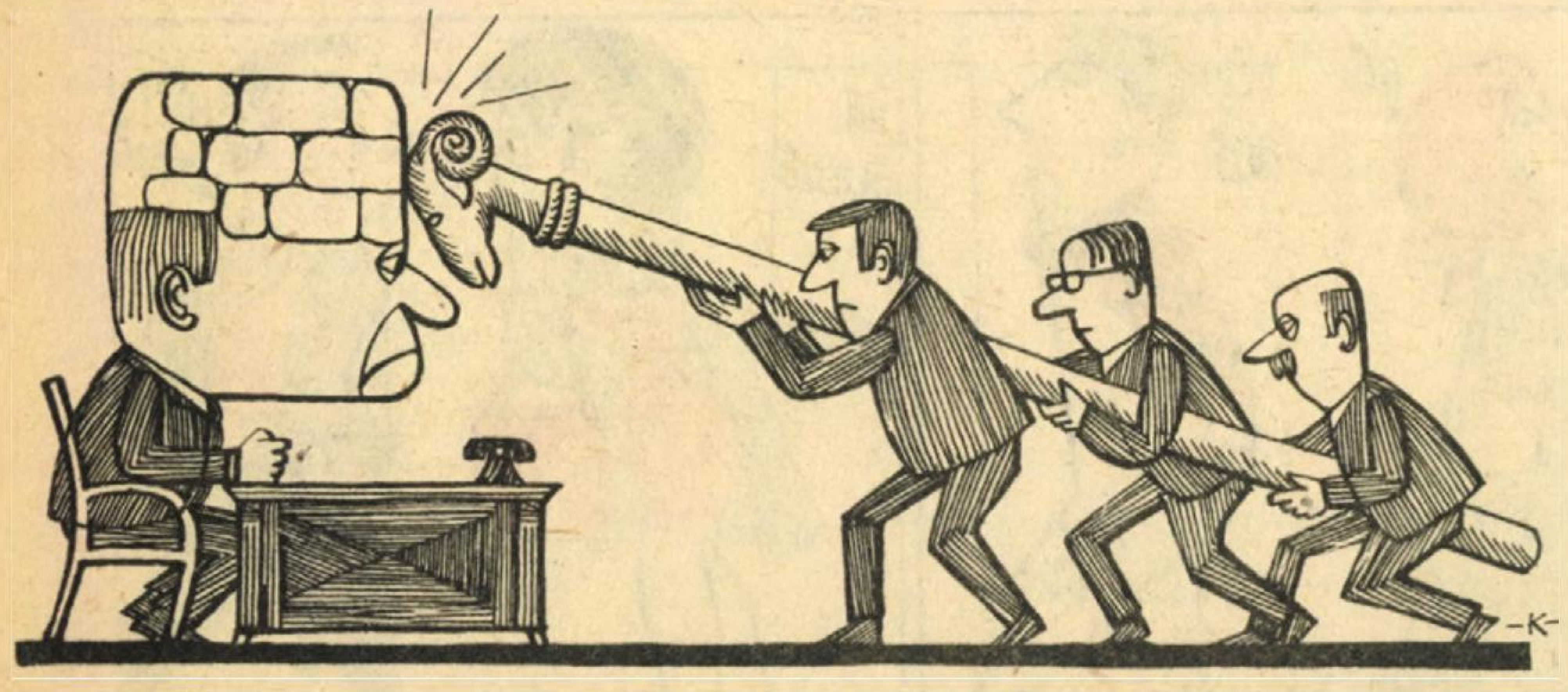
Egy téeszben

Szűr-Szabó József rajza

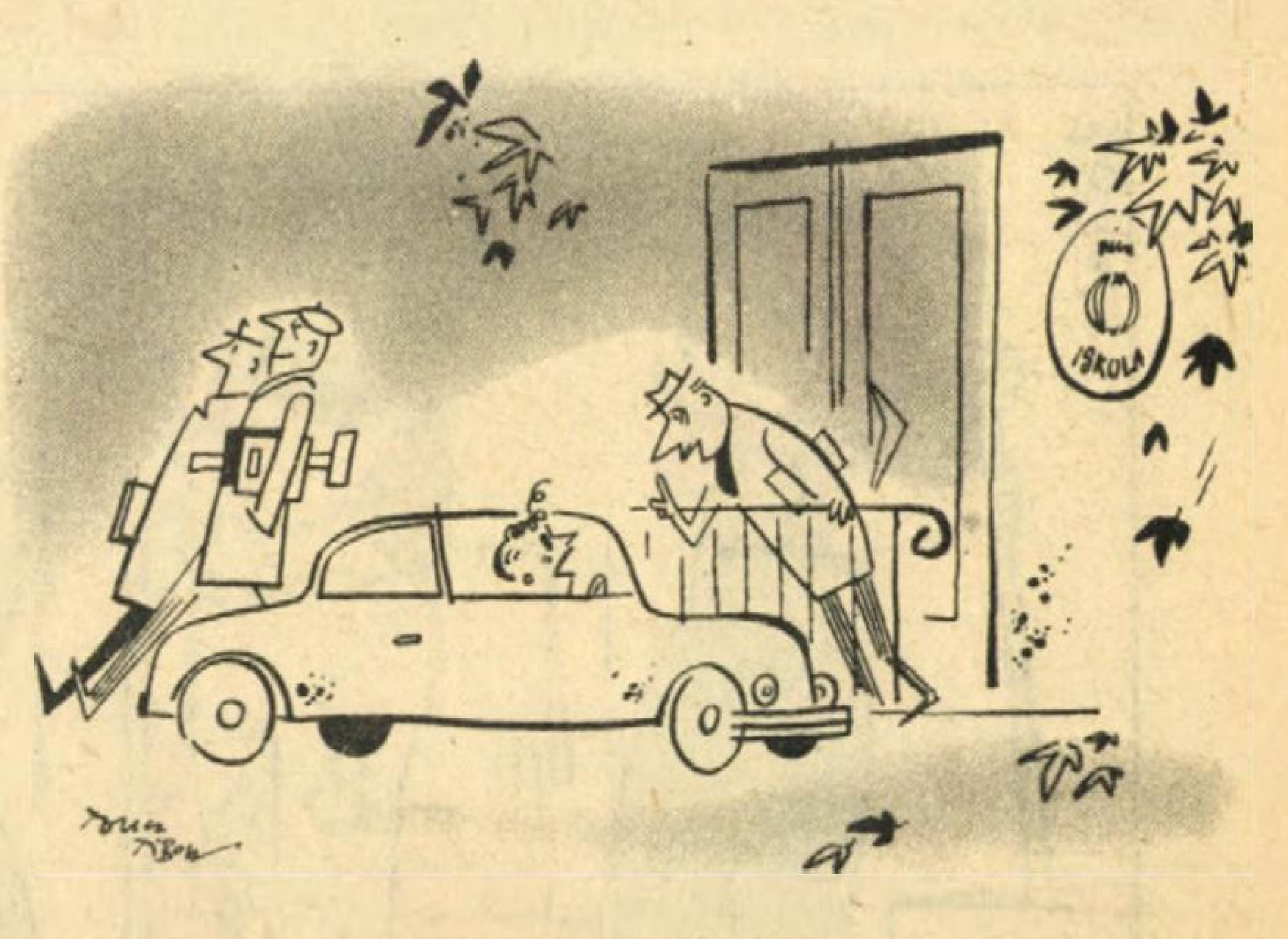

Kollektív fejtörés

Kaján Tibor rajza

Esti tagozat

– A férje egy kicsit később jön, asszonyom, mert büntetésből kitérdepeltettem...

Nem megy a dolog

– Ajánlom az önálló atomhaderőt . . .
– Örülök, ha a Malaysiámat tudom fizetni!

Kíváncsi szerkesztő

– A versét leadom, de legalább nekem magyarázza meg, hogy miről szól . . .

LEVÉL a „CZ"-ről

Kedves Olvasónk!

Huszonegymillió perces késés a MÁV Jegynyomdában! – címmel mintegy hétszáz szavas cikket küldött ön be közlés céljából szerkesztőségünknek. Sajnos, a cikk közlésétől el kell tekintenünk. Mert: a címe hihetetlen; tartalma vitatható; nem avatkozhatunk a MÁV Jegynyomdájának magánügyeibe.

A lapunkban megjelent minden sorért az olvasónak felelősséggel tartozunk. Nem kürtölhetjük tehát világgá, hogy a MÁV Jegynyomda huszonegymillió perces késéssel dolgozik, amikor köztudomásúan kitűnő munkát végez és nemcsak a MÁV-ot, hanem a MAHART-ot, a MÁVAUT-ot és a MALÉV-et is töméntelen mennyiségben látja el a legkülönbözőbb és a legbonyolultabb jegyfajtákkal. Tudomásunk szerint a MÁV Jegynyomda jegyeinek minősége ellen az utazóközönség eddig még sohasem emelt kifogást s jegyhiány miatt még sohasem korlátozták az utazást Magyarországon. Sem a vasúton, sem az országúton, sem a levegőben! Ön az első utas, aki kifogással él és bepanaszolja a Jegynyomdát, hogy huszonegymillió perccel elmaradt.

Abból jutott ön erre a megállapításra, hogy egy 1925-ben kiadott miniszteri rendelet szerint a községek és egyéb helységnevek írásmódját összhangba kell hozni a Tudományos Akadémia által elfogadott helyesírással. Ön azonban figyelmen kívül hagyja, hogy a MÁV

Jegynyomdája már akkor haladó szellemű volt, fütyült Horthy miniszterére és változatlanul, de annál büszkébben nyomta tovább is a menetjegyekre Karcagot Karczagnak, Tapolcát Tapolczának, Kecelt Keczelnek, Ceglédet Czeglédnek – és így tovább, – mind a mai napig. Vagyis a komplikált „c" helyett egyszerű „cz"-vel díszíti azóta is a vonatjegyeket. Ezen persze nincs csodálkozni való: Ferencz Jóska korában is Ferencznek írták a Ferencet.

Az ilyenkor nélkülözhetetlen hitelesség bizonyságául két tucatnyi MÁV kemény kartonjegyet is mellékel ön a leveléhez s így közlésének valódiságához ilyen vonatkozásban kétség sem férhet. Viszont a huszonegymillió perces késés körülbelül negyven évnek felel meg, vagyis annak a történelmileg hosszúnak nem mondható időszaknak, amely 1925 óta eltelt. Ön megfeledkezik arról, hogy azóta milyen nagyot fordult a világ s egy 1925-ös miniszteri rendelet nem kötelezheti 1963-ban a népi demokratikus Magyarország MÁV Jegynyomdáját arra, hogy Keczelt Kecelnek, Czeglédet Ceglédnek – és így tovább – írja. Még a Tudományos Akadémia sem kötelezheti! Ez ugyebár a MÁV Jegynyomdájának a magánügye!

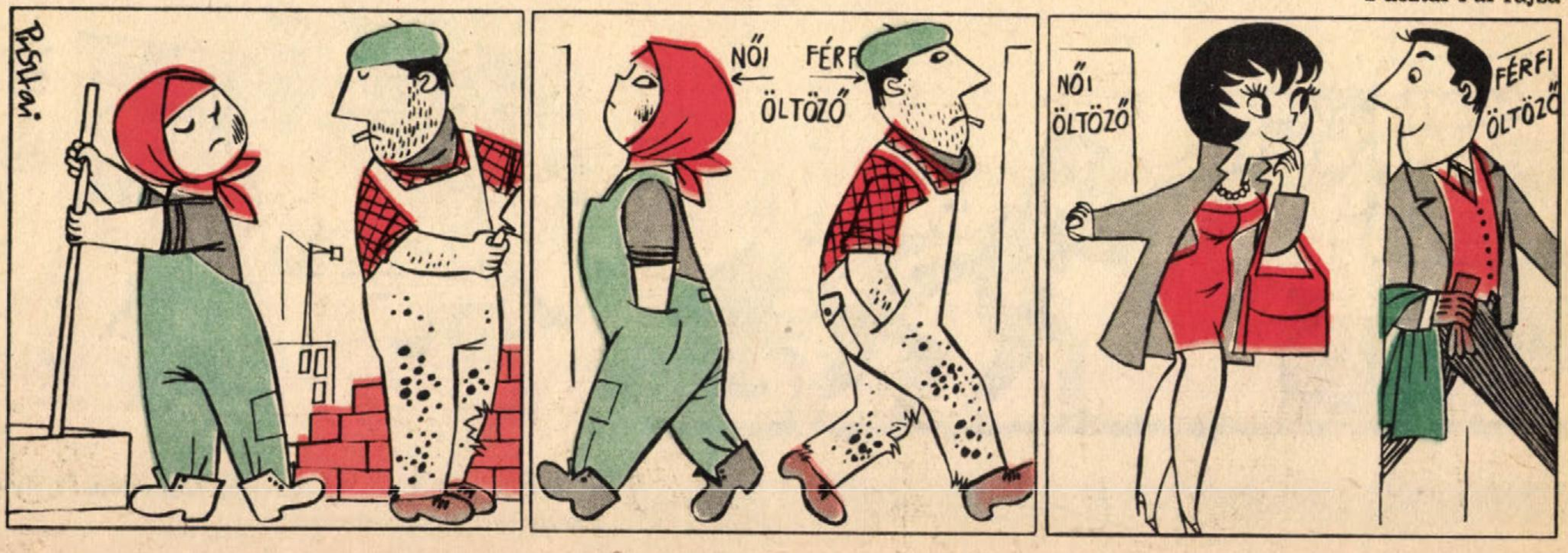
Ha ön azonban nem 1925-től kezdte volna az időszámítást, hanem mondjuk a mai naptól visszafelé számított tíz esztendővel ezelőtt, bizonyára nem esett volna ilyen túlzásokba, s szívesen adtunk volna helyet a cikkének ezzel a címmel: „Ötmillióegyszáznyolczvannégyezer perczel elaludt a MÁV Jegynyomda!"

Tsak legyen türelemmel, kedves Olvasónk! Ne adja még fel a reményt! Ceglédbercelserőt már „c"-vel, „z" nélkül nyomják a MÁV Jegynyomdában is . . .

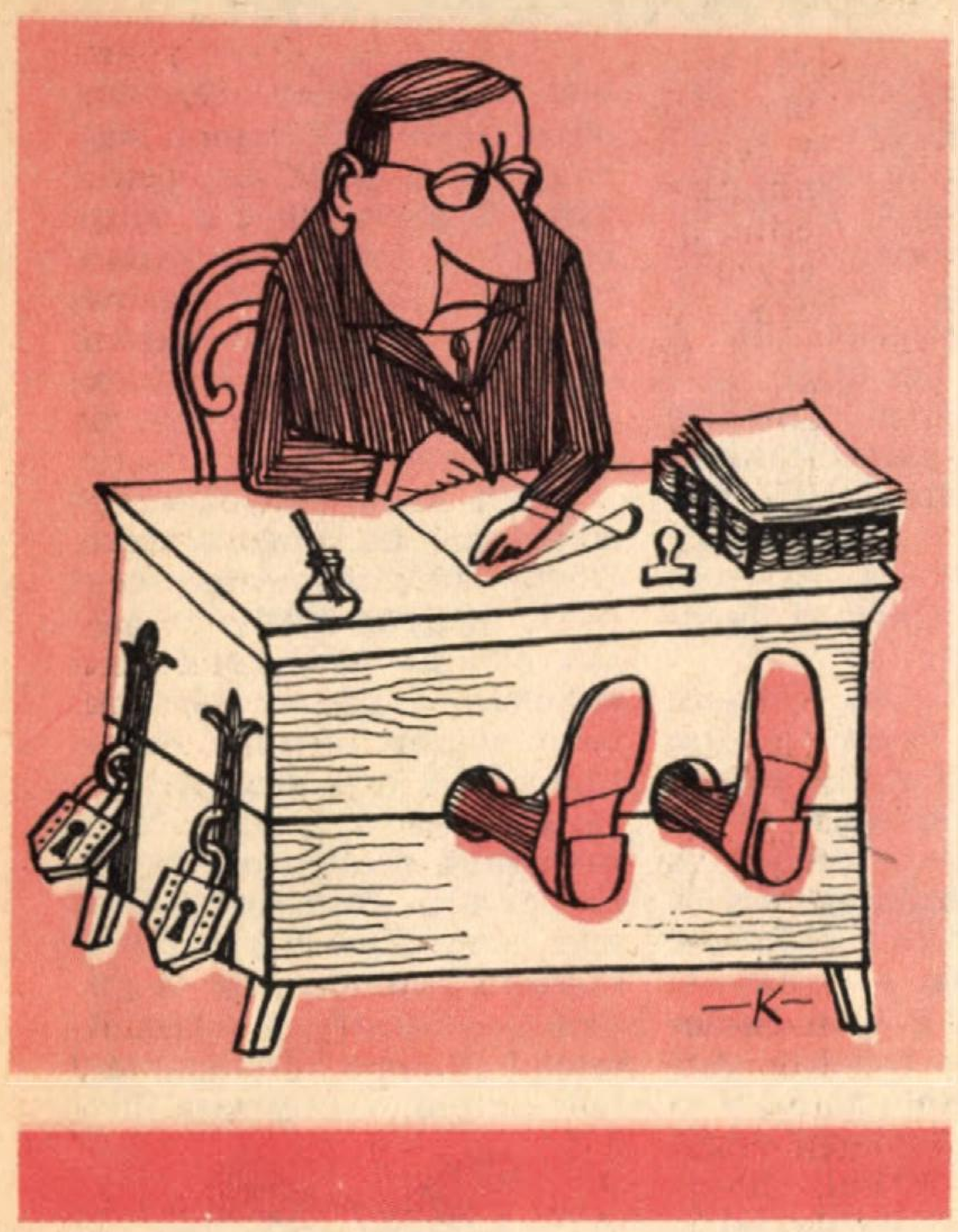
Földes György

Jucika és a szaki

Pusztai Pál rajza

Megbírálta a főnökét

Szórakozott dél-amerikai diktátor

Hegedűs István rajza

– Miért zavarnak fel hajnalban? Nem veszek szőnyeget!

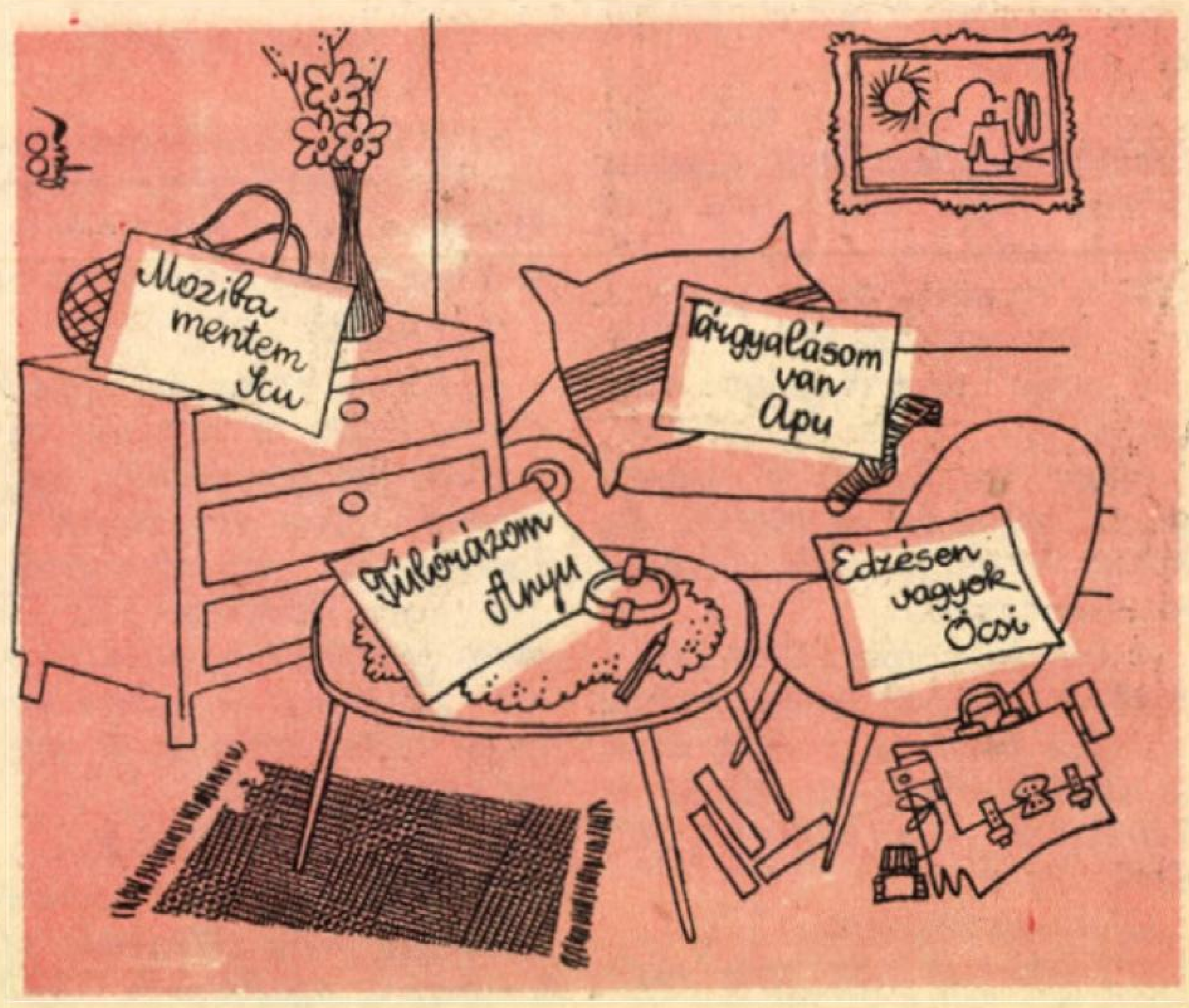
LE A BÜROKRÁCIÁVAL!

BAJ VAN ÁRPÁDDAL!

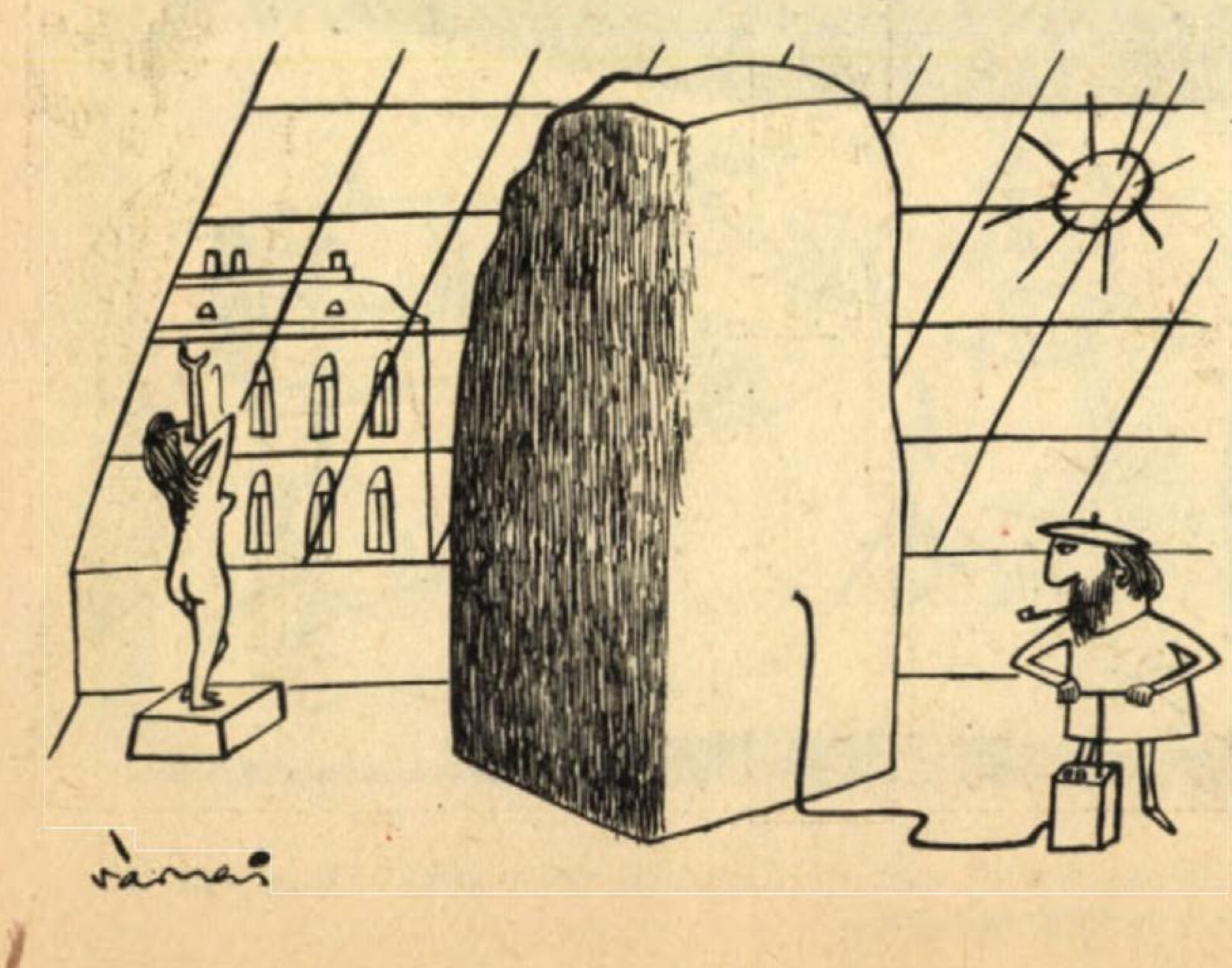
Félreértés ne essék, nem a híddal, nem a sínautóbusszal, nem is a Honfoglaló Árpáddal, hanem a róla elnevezett szivarral. Nemzeti hagyományaink tiszteletben tartásának emlékére Árpád apánkról elnevezett szivar elszívása reánk, a késői utódokra hárult. Még szerencse, hogy a honfoglalás idején nem ismerték ezt az átkos szenvedélyt... Az elnevezés után ítélve a laikus nem szivarozó valami fejedelmi minőséget képzel el. Hát igen... „a minőség". Hogy rosszul szelel, az még nem lenne baj: egy doboz gyújtó a további rágyújtásokhoz elegendő. Hogy rágyújtás után egy-két szippantással nem az elején, hanem a közepén, belülről kezd égni, ezen igazán könnyű segíteni. Le kell vágni az elejét és ami megmaradt, arra már nem is érdemes rágyújtani, de ha mégis rágyújtok a megmaradt csutakra, presszóban a szomszéd asztaltól is felkelnek a vendégek. Így már csak az utcán merem szívni. Ott is előfordult, hogy néhány szembejövő tapintatlan járókelő hangos megjegyzést tett a szivar illatára. A szivar újra kialszik. Újabb rágyújtási kísérlet kezdődik, de most meg, mint egy fáklya kezd lángolni! Barátaim megkérdezik, milyen szárított főzeléket szívok — bevallom — rosszul esik ez a gyanúsítás. A színe után ítélve a hervadó őszi avarra emlékeztet, és nem arra a szőke Trabucóra, amelynek alakjára — de nem az ízére — mintázták.

(B–ó)

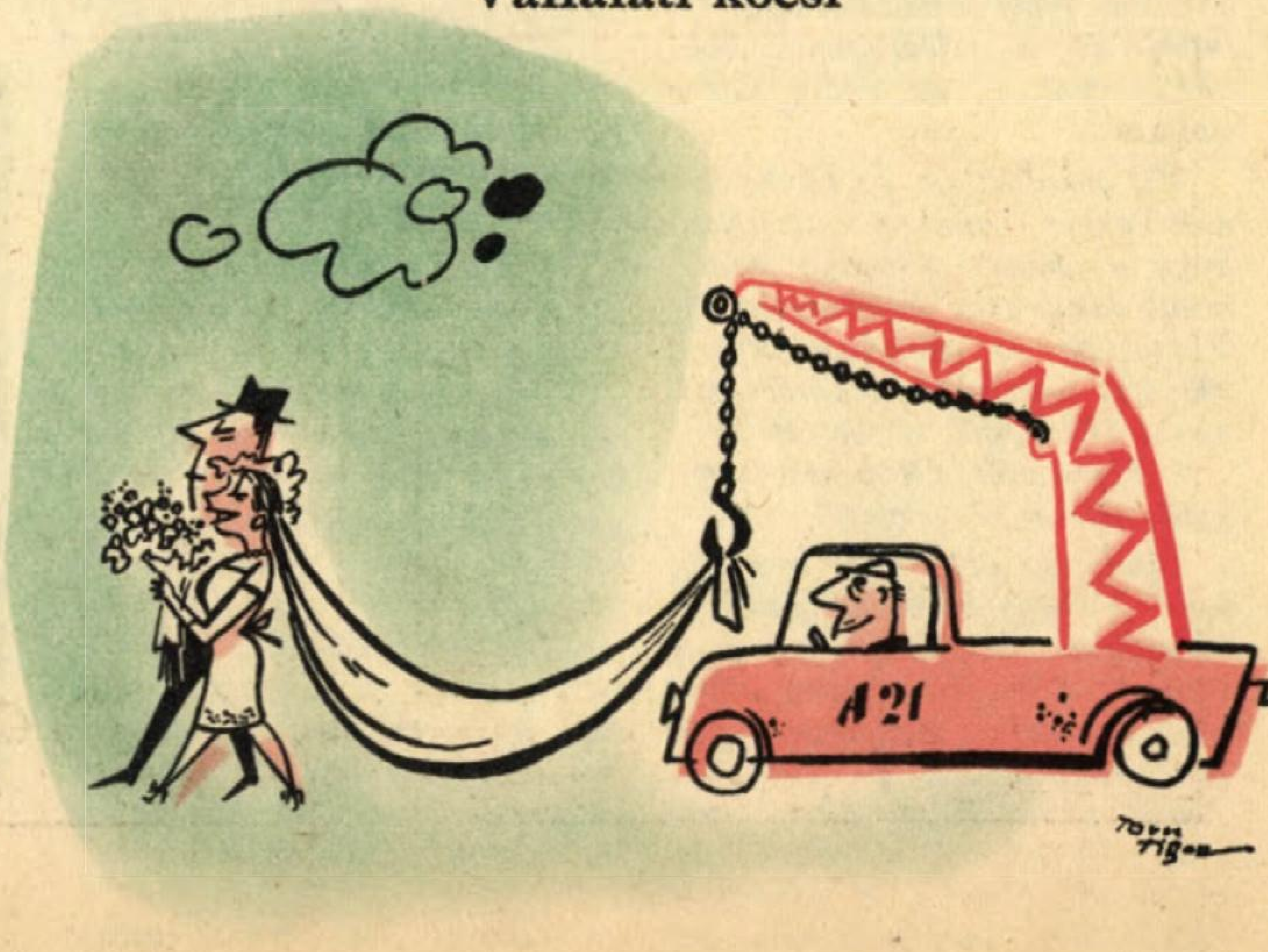
Családi kör

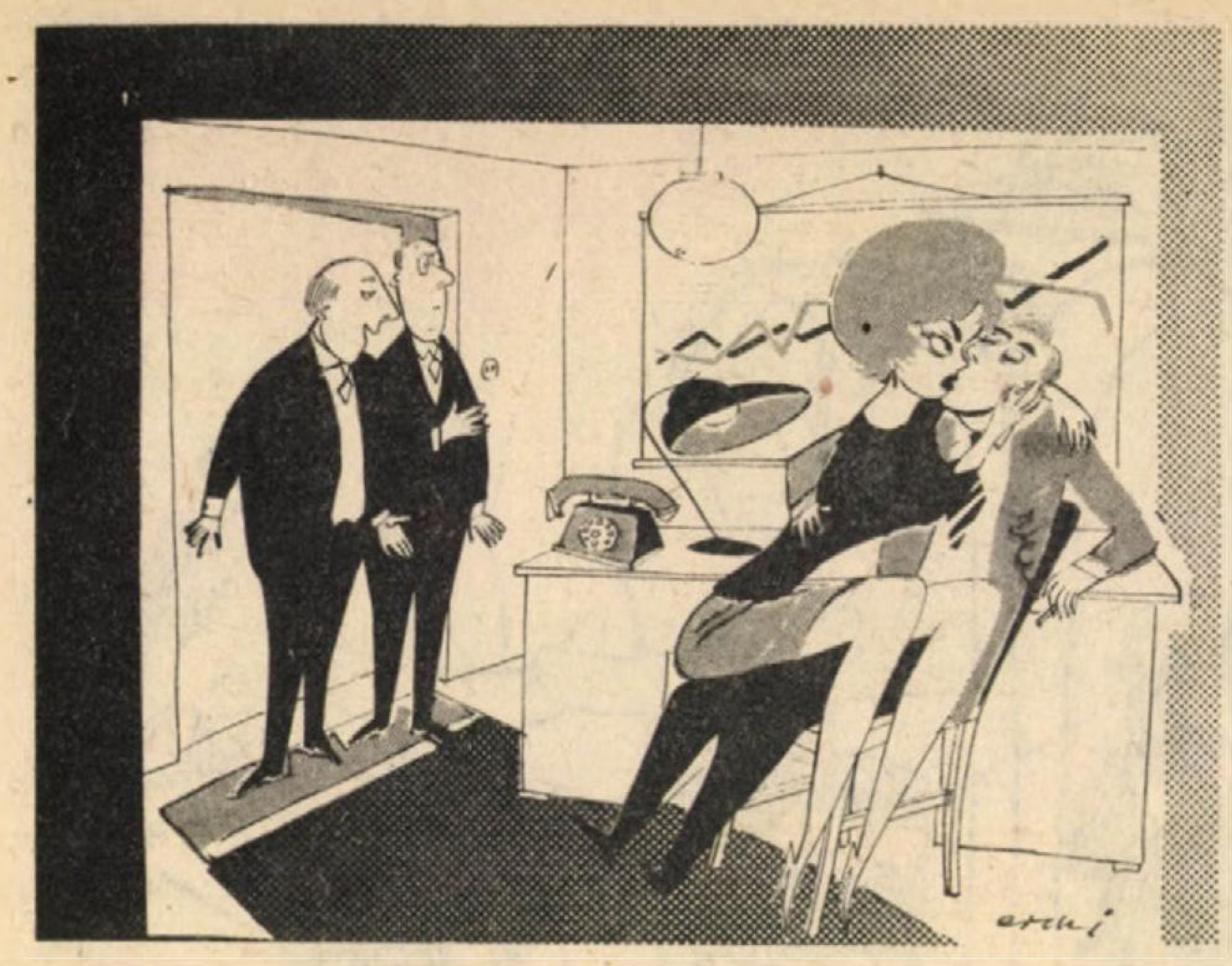
Dinamikus művész

Vállalati kocsi

A hivatal szelleme

– Azt szeretem Szabó kartársban, hogy jó a viszonya a beosztottjaihoz!

PECHES EMBER

Így mondják: peches ember ne menjen a jégre. Globcsák nem is odament, hanem ellenkezőleg. A Tűzifaaprító Nagyvállalathoz, kocsikísérőnek. Mikor fölvették, 1950-ben, nem volt peches. Sőt, szerencsés. Több jelentkező közül győzött az – életrajz.

Két évig nem is volt vele semmi baj. Nem volt egyetlen hiányzó napja sem, még csak nem is csúsztatott soha, az ő kocsijáról egyetlen darab gyújtófát nem potyogtathatott le „feketén" egyik anyagmozgató szaktárs se.

Mégis megkapta a szigorú ukázt, menjen fel az irodába. És ekkor történt a pech, Globcsákot leleplezték.

– Ide hallgasson Globcsák – ripakodott rá az irodás ember. – Maga hamis életrajzot adott be nekünk. Maga azt írta be az életrajzába, hogy büntetlen előéletű. Így van?

Globcsák dadogott:

– Ké-ké-rem. Ez még 1946-ban volt. Összesen né-négy hónap. Nem több. Mert kicsit megnyomorgattam a társbérlőnő derekát. Nem tehettem róla. Ő megütötte a feleségemet. Né-négy hónap... az egész. Gondoltam...

Mit mondhattam én Globcsáknak akkor, amikor elmesélte, hogy a „hamis életrajzi adat" miatt kikapta a munkakönyvét? Vigyáztam, ne mondjak valami aktuális szólamot, mondtam hát egy örökérvényű közhelyet:

– Peche volt, Globcsák szomszéd, máskor vigyázzon!

Elmúlt tíz év. Azóta nem láttam. Néhány hónapja feltűnt a láthatáron. Elég közel volt ez a láthatár, a kávéházi terasz előtt, ahol a járdához kanyarodott egy taxi, ebből szállt ki Globcsák. Annak idején is, ha ünneplőben volt, alig lehetett ráismerni, de most? A jó ruha, a gondozott külső szinte megfiatalította ezt az embert. Amikor aztán leült az asztalomhoz – én szóltam rá, nagyon örült a találkozásnak –, azt is megállapítottam, hogy a fiatalításhoz a fodrász is hozzájárult némi haj- és bajuszfestékkel.

– Mi történt magával, Globcsák... úr?

– Miért? Fogadalmat tettem én, hogy egész életemre kocsikísérő maradok? Különben is, én a háború előtt se trógeroltam.

– Hanem?

– Éltem, uram, és megéltem. De ne értsen félre. Nem vagyok betörő. Buliztam mindig, bulizok most is. Most egy remek bulit fogtam ki. Anyagbeszerző vagyok egy kútépítésnél. Egy hármast feldobunk minden elsején.

– És a léz? – tettem hozzá, hogy lássa, ismerem a nyelvet is, meg a bulit is.

Ittunk is rá. A lézből.

Ma újra feltűnt a láthatáron Globcsák. Nem véletlenül. Megkeresett a kávéházban. Gyűrött volt, megviselt, borostás. Szeme kidülledt.

– Mi lelte magát, Globcsák?

– Lebuktam.

– A léz?

– Uram, a léz az szabályos, az a jutalék. Nem csináltam én semmi szabálytalant. Azaz... igen. Az életrajz.

– Már megint. Elhallgatta azt a...

– Hol él maga?... Az már rég elévült. Hanem, tudja, amikor ez az állás megürült... nagyon sok volt a jelentkező. Gondolhatja. Engem vettek fel. És pár napja felhívtak az irodába.

– Globcsák kartárs – mondták –, maga megtévesztett minket! Maga azt írta az életrajzába, hogy négy évet ült, holott az csak négy hónap volt. Mit játssza itt nekünk a mártírt?

Boross Elemér

Jelentkezzenek a károsultak!

Nagyon megörültem annak az újsághírnek, amely szerint a rendőrség sorozatosan elkövetett fondorlatos bűncselekmények miatt őrizetbe vette Seszták Z. Elek foglalkozásnélkülit. A rendőrség a lap útján egyben felhívással fordult azokhoz a károsultakhoz, akik még nem tettek feljelentést Seszták ellen, hogy jelentkezzenek és tegyenek vallomást a szélhámos ügyében.

Seszták Z. Elek engem is rendkívül ravasz módon csapott be. Elhitette velem, hogy összeköttetései révén cipőkanalat tud szerezni, s mivel éppen szükségem volt egy cipőkanálra, örömmel odaadtam neki a cipőkanál beszerzéséért a kért összeget, négyezer forintot. Azóta nem láttam, sem őt, sem a pénzemet, úgyhogy végül is kénytelen voltam a cipőkanalat a legközelebbi Háztartási Boltban én magam megvenni, hathúszért.

A rendőrkapitányság folyosóján, a tanúkihallgatásokat végző nyomozó szobája előtt egyre nőtt azoknak a száma, akiket Seszták, ez a rossz megjelenésű szélhámos a legagyafúrtabb trükkökkel megkárosított. Özv. Hufnagel Alajosné sírva adta elő, hogy őt olcsó baracklekvár beszerzésének a meséjével állította oda a Majakovszkij utca 13. számú ház elé, majd a lekvár árával, tizenhétezer forinttal a zsebében Seszták bement a házba. Ez reggel nyolckor volt. Délután három óra után a jóhiszemű özvegy gyanút fogott, s a lekvárbeszerző keresésére indult. Ekkor tudta meg az idős asszony, hogy a szóban forgó épület Gozsduudvar néven Budapest legnagyobb átjáróháza; Seszták Z. Elek tehát a túlsó oldalon, a Dob utcai kapun távozott. Özv. Hufnagelné még csak harminchárom éve lakik a fővárosban, ezért nem ismerte ezt az átjáróházat.

Slukk Jenő nyugdíjas fizikatanár és sógora, Zöm Döme kárpitosmester egy pakli magyar kártyára adták oda az asszonyok elől eldugott pénzecskéjüket, harmincezer forintot Szesztáknak, akinek azután bottal üthették a nyomát. Még ravaszabb módon ejtette át Baglyasalji Rudolfnét, akinek bemesélte, hogy tudna szerezni számára tíz deka élesztőt. Minthogy élesztőt csak a fűszerboltokban lehet kapni, Baglyasaljiné

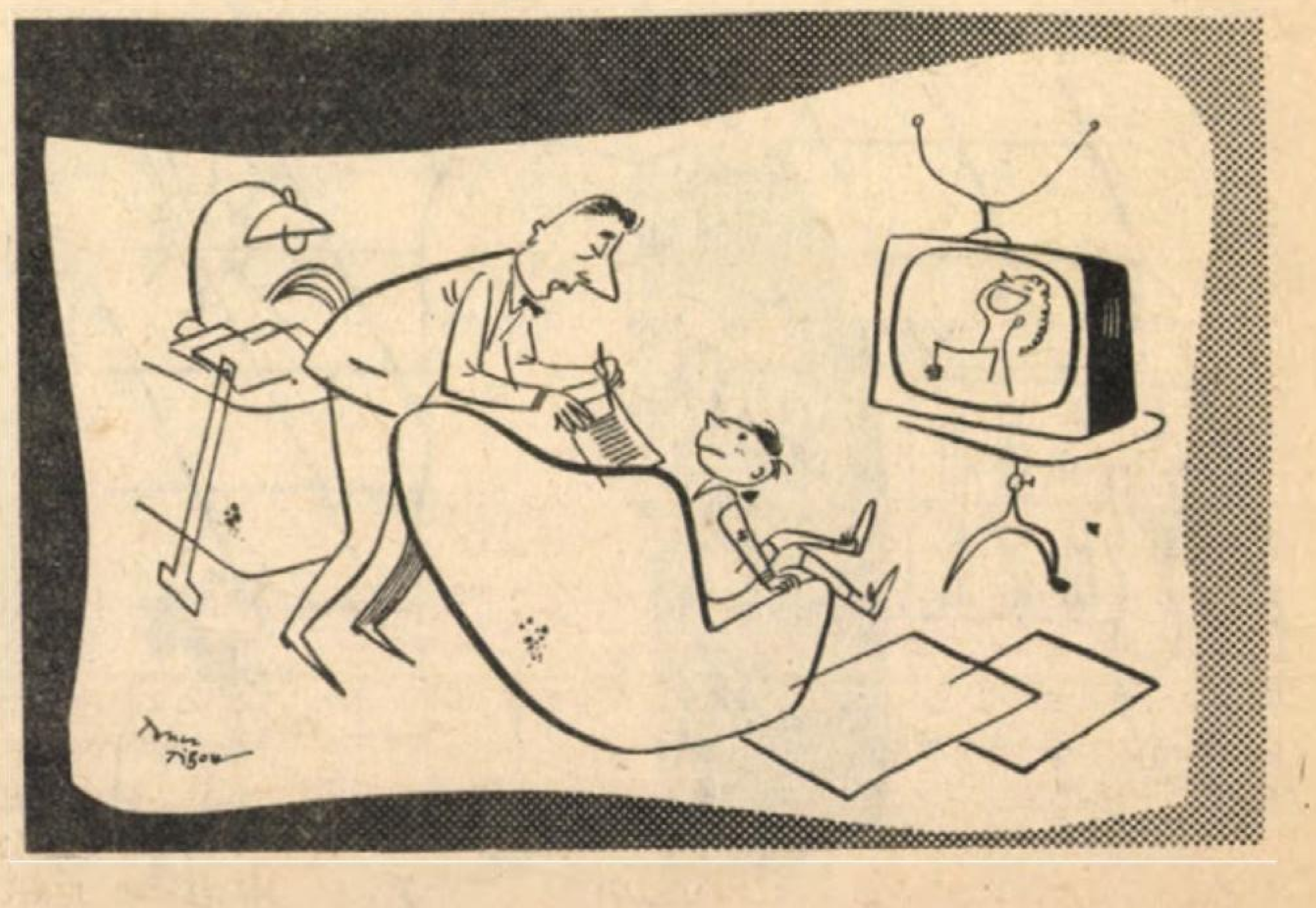

kapva kapott a kedvező alkalmon és előre kifizette az élesztő árát, hatvankétezer forintot.

...Azóta már a bírósági tárgyalás is megvolt Seszták ügyében. Huszonnyolc rendbeli csalásért és sikkasztásért jogerősen kétévi szabadságvesztésre ítélték a szélhámost. Két évig tehát nem lesz módjában megkárosítani a tisztességes, jóhiszemű embereket. Ez bizony szerencse a társadalomra nézve. De már előre rettegve gondolok rá: mi lesz, ha majd kiszabadul?

Heves Ferenc

A papa dilemmája

– Nem akarlak zavarni fiacskám, de mondd, eddig van feladva a leckéd vagy végig?...

HITVALLÁS

Hurrá! Itt van! Megértük! Kiadták az első tudományos könyvet a rablóultiról! Végre felfedeznek, elismernek bennünket, ultizókat is!

Ne vegyék ünneprontásnak, hogy most, amikor a súlyemelők és az öttusázók győzelmeitől hangos az ország, én e mindmáig agyonhallgatott, lebecsült sportág mellett teszek hitet. Veres Győzőék ünneplése? Rendben van. Elismerem, hogy sok függ a jó emeléstől. Mi magunk is emelünk minden keverés után. De hogyan? Félkézzel! Könnyedén, sima, derűs arccal. És mégis mindig elsőre sikerül!

Az öttusából se kellene olyan nagy ügyet csinálnunk. Néhány héttel ezelőtt ott ültem Kramarcsik háta mögött a Palatinus strandon, amikor délelőtt tíz órától zárásig legalább száz tusát vívott. Tűző napon, nehéz terepen, rutinos ellenfelekkel szemben, gyenge lapjárás mellett! És mégis győzött! Hol van ilyenkor a Rádió, a Televízió, a sok sportújságíró?!

Kicsiny, de keserű mosoly jelenik meg a szám szegletében, valahányszor azt hallom, hogy az ejtőernyős ugrás — a bátrak sportja. Akik ezt a jelzőt odaajándékozták, látták-e már, amint mi nemegyszer négy kis adúra, hajtószín nélkül mondjuk be az ultit? Vagy három fogható lappal teljesítjük a piros betlit? Sőt, hősi vállalkozókedvvel olykor még terített durchmarsot is kontrázunk!

Ne értsenek félre, nem becsülöm én le a többi sportágat. De hát valakinek mégiscsak ki kell mondania, hogy a rablóulti messze kiemelkedik közülük. A korszerű testedzés, a közösségi szellemre való sokoldalú nevelés, a jellemfejlesztés terén egyaránt.

Az ulti-sportnak megkapóan rokonszenves vonása — mély demokratizmusa. Mindenki részt vehet benne, aki nyolcig, illetve tízig tud számolni és nem színvak. Korhatára nincs. Sem alsó, sem felső. Sem király, sem ász. Nincsenek súlycsoportjai, mint a birkózásnak vagy az ökölvívásnak, mert nem a kilók száma szerint szólítja a pástra a versenyzőket, hanem kizárólag csak azt veszi tekintetbe: ki van a parti, vagy nincs ki a parti?! Speciális magassági követelményeket sem támaszt, szemben a kosarasokkal, röplabdázókkal, zsokékkal. Nem ismer különbséget herkulesek és kriplik, főosztályvezetők és próbaidős gyakornokok között. Ha nincs ki a parti, bárki beszállhat. Csak viselkedjék emberhez méltóan! Ez a részvétel egyetlen feltétele. Mert aki — teszem azt — hajtószínt változtat, jóllehet rögtön talált, nevezhető-e embernek az ilyen istenteremtménye?!

A rablóulti, eltérően a testkultúra legtöbb formájától — nem idény jellegű. Játszható szabadban, teremben, vonaton, iskolai mellékhelyiségekben és bármilyen munkahelyen.

Az ulti akkora kohéziós erővel rendelkezik, hogy szervezeti keretekre, ügyintézőkre, kapitányokra semmi szüksége. Edzőkre még kevésbé. Nem találkoztam olyan ulti-játékossal, bár húsz éve űzöm ezt a sportot, aki ne lett volna egyben ennek a kártyajátéknak szakavatott oktatója is. Nem is szólva a kibicekről!

Olyannyira egészséges foglalatoskodás ez, hogy még ágyban fekvő betegek is művelhetik — táppénzkiegészítési célzattal. Az emberi szervezetre semminemű káros hatással nincsen. Van egy kollégám, aki hivatalában már hétfőn déltájban is valósággal támolyog a testi és lelki kimerültségtől. Ugyanakkor éjszakákat ultizik át virgoncan, a fáradtság legkisebb jele nélkül.

Csak úgy, mint jómagam.

Kürti András

NEMES BOSSZÚ

Bordács Jenő, a 2328 számú Építőipari Vállalat vezetője egy őszi késő délután elterpeszkedett kényelmes foteljében és papucsba bújtatott lábait egy másik fotelre fektetve, szunyókálni kezdett.

Az előszoba csengőjének éles, türelmetlen berregése riasztotta fel.

Bordács bosszankodva feltápászkodott, és a simára vikszelt, csillogó parketten, de még a szőnyegeken is bizonytalanul lépkedve, kibandukolt az előszobába.

Mielőtt ajtót nyitott volna, óvatosságból, még mindig mérgesen, morogva megkérdezte:

— Ki az?

— Ön Bordács Jenő, a 2328-as számú Építővállalat felelős vezetője? — kérdezte az ajtó másik oldaláról egy szigorú hang.

— Én vagyok, mit akar?

— Sürgős ügyben keressük, a felsőbb hatóságoktól.

Bordács kinyitotta a felső zárat, kinyitotta az alsó zárat, félrehúzta a reteszt, kiakasztotta a láncot és felnyitotta az ajtót.

Vesztére. Öttagú csoport nyomult a lakásba, nők és férfiak, valamenynyin álarc, kezükben revolver, feszítő vas, francia kulcs, dorong, fűrész és más szörnyű szerszám.

Bordács már hiába próbálta becsapni az ajtót, és falfehéren hiába próbált kiáltani, mert ezek a betörők, banditák, rablók, már bent voltak a lakásában, maguk mögött bezárták az ajtót és az egyikük — nyilván a banda vezére — rákiáltott a megrettent emberre:

— Egy hangot se halljunk... és semmi ellenállás, mert megkeserülöd...

A feltartott kezű Bordácsot bekergették a szobába, visszakényszerítették a fotelbe, és a bandafőnök síri hangon megkérdezte:

— Szóval, nehogy tévedés történjen. Te vagy Bordács Jenő, annak az Építőipari Vállalatnak a vezetője, amely a Früstök utca 79-es számú új házat építette?

— Igen, igen, tisztelt betörő urak és hölgyek... én vagyok... a jobb zsebemben vannak a szekrények kulcsai, a legfelső polcon az ingek alatt van a takarékbetétkönyvem, az autónyeremény betétkönyvem, 14 lottószelvényem, 18 900 Ft Békekölcsönkötvényem, a sublódfiókban van a feleségem két arany karperece, briliáns melltűje és az én négy oklevelem és három kitüntetésem, amit a minisztériumtól jó munkámért kaptam. Vigyenek mindent, csak kíméljék meg életemet!

Az álarcosok egymásra pillantottak és vad kacagásban törtek ki:

— Haha, mit képzelsz te, nem viszünk mi el semmit, ne sértegess, mi tisztességes emberek vagyunk.

Azzal munkához láttak.

A két szoba gyönyörű, sima padlóját felszakították, a fürdőszobában és konyhában a csempét több helyen leverték, a vízvezetéki csöveket kiszakították a falból, a kilincseket leszerelték és fordítva szerelték vissza, az ablakrámákat kiemelték helyükből és úgy tették vissza, hogy az később megvetemedett, a villanykapcsolókat összezúzták, a zárakat elrontották, a mennyezetet felhasították, oly ügyesen, hogy a magasabb emeletről csöpögni kezdett a víz.

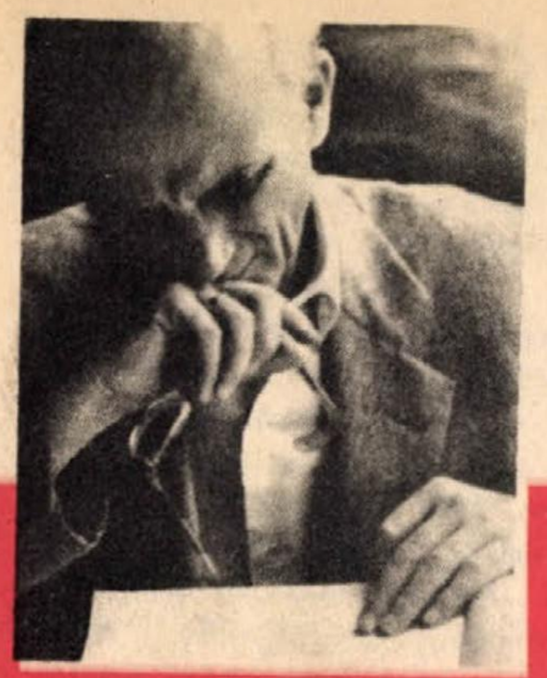
Miután mindezt elvégezték, egy kicsit lihegve, egy kicsit izzadtan meghajoltak Bordács Jenő előtt:

— Most már minden úgy van, mint nálunk, a vezetéseddel épült Früstök utca 79-es számú házban, amelynek lakói vagyunk.

Ezzel a jól végzett munka tudatával szívükben, szerszámaikat lóbálva, távoztak.

Nem csapták be maguk mögött az ajtót, mivel annak zára már nem működött.

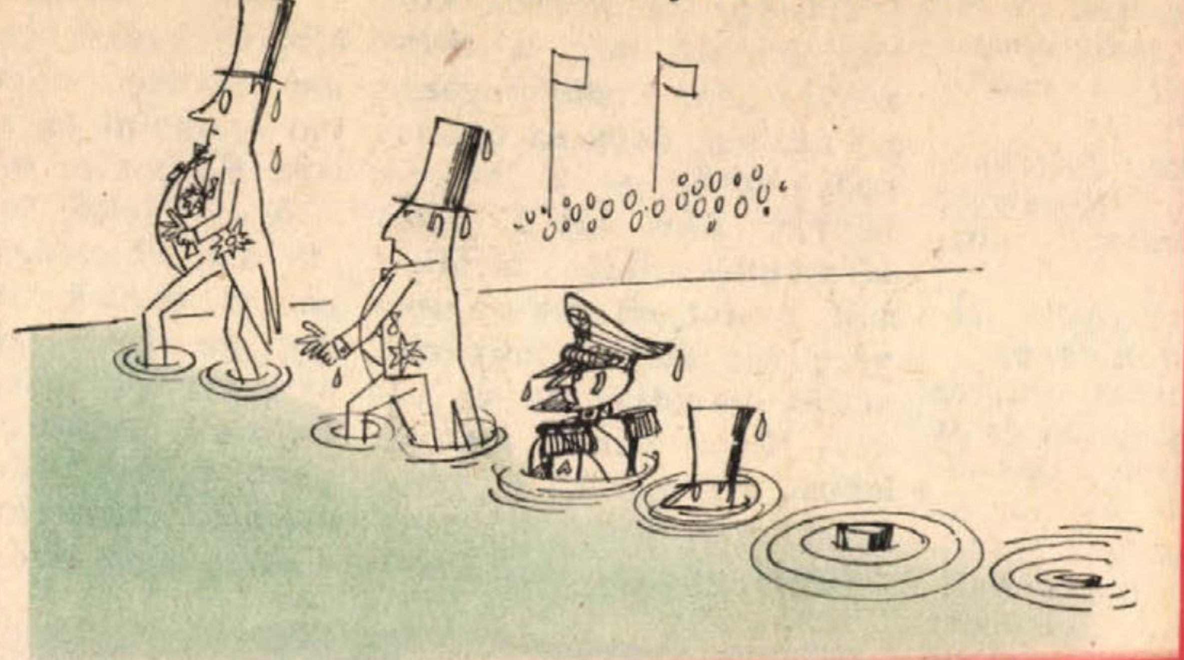
Nádass József

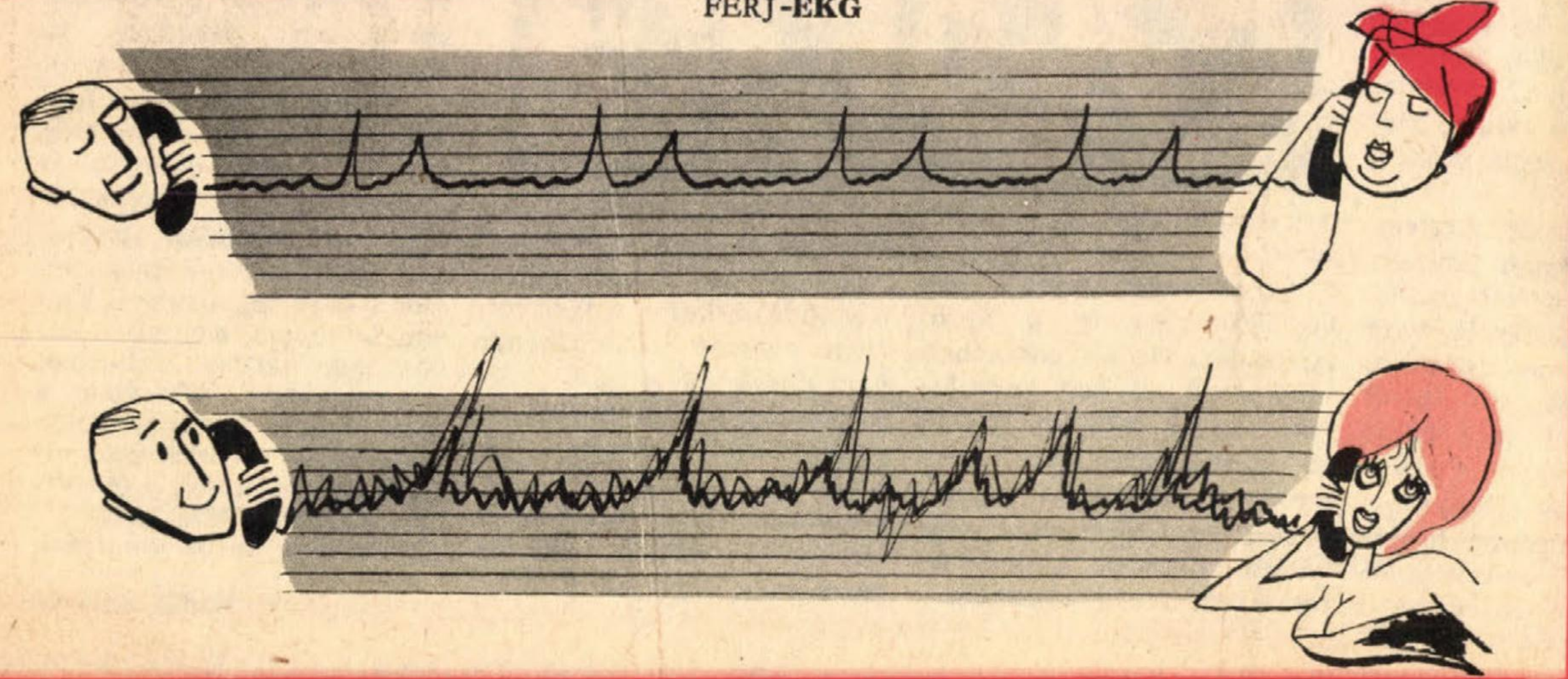
SZÜR-SZABÓ JÓZSEF:

Az én oldalam

TENGERALATTJÁRÓ AVATÁS

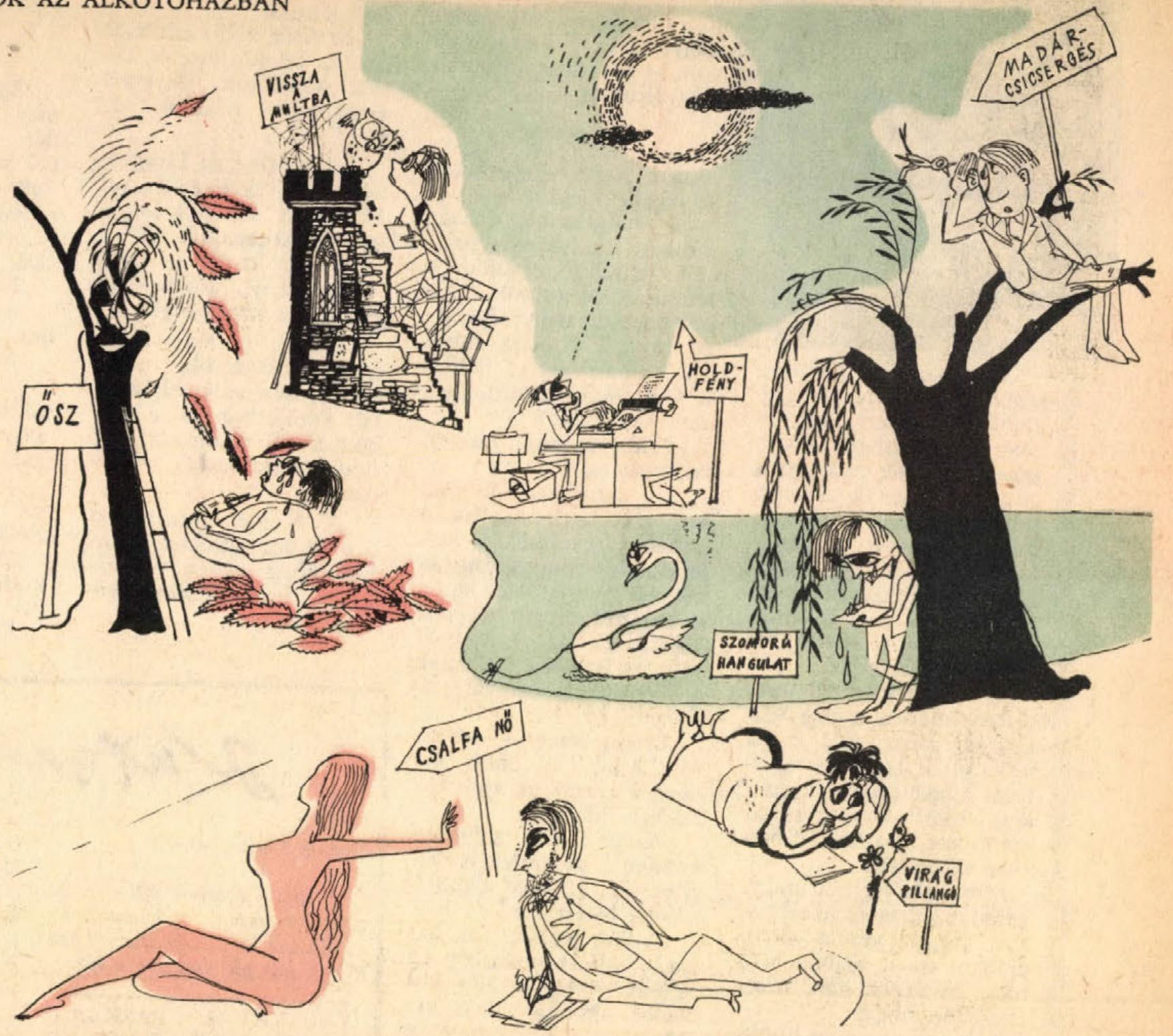
FÉRJ-EKG

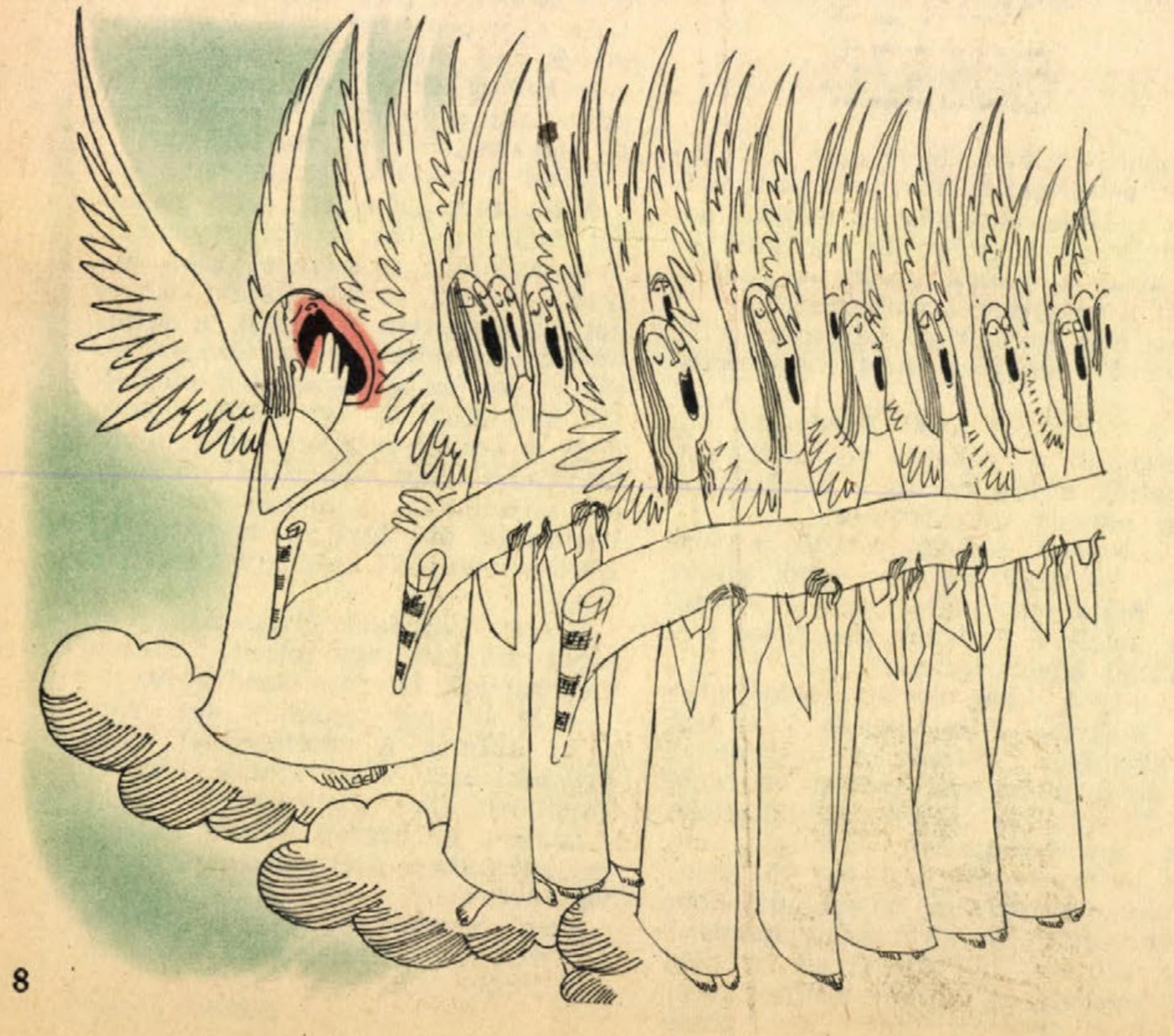

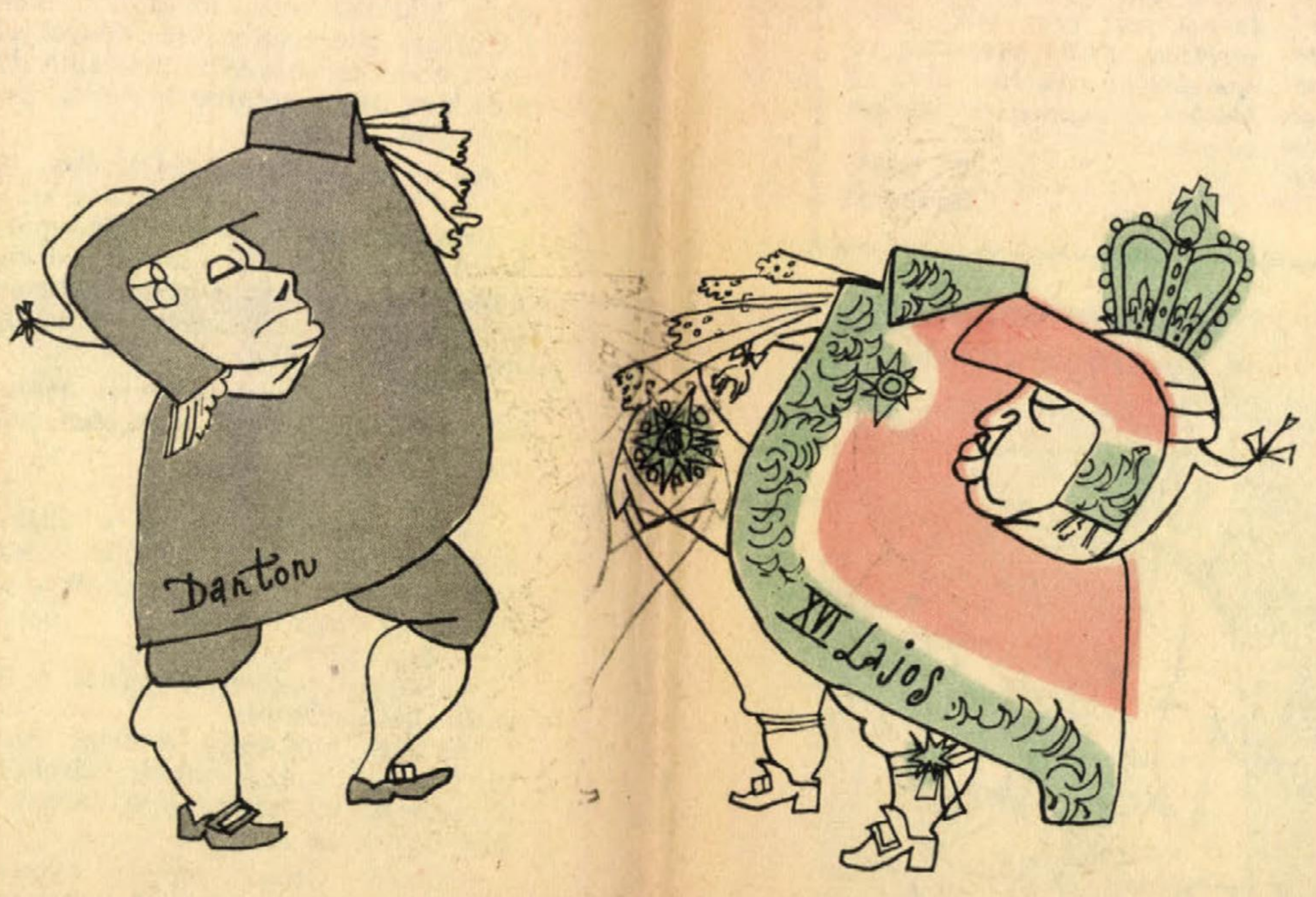
1945 JANUÁR

KÖLTŐK AZ ALKOTÓHÁZBAN

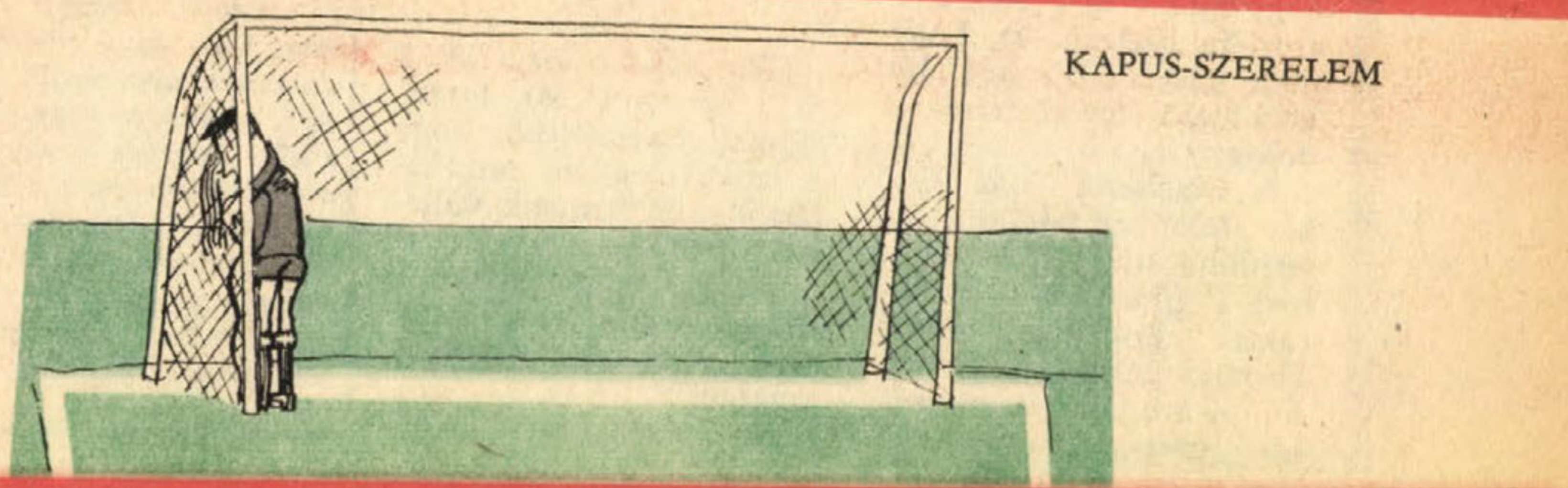
MENNYORSZÁG

– Mit szól felséged az eseményekhez?

KAPUS-SZERELEM

LÁTÓHATÁR

ART BUCHWALD:

Négerek kerestetnek vezető állásba

Legnagyobb cégeink kétségbeesetten keresnek legalább egy négert, akit vezető beosztásban alkalmazhatnak, de csak azóta, amióta a négerek tiltakoznak az állások betöltésénél alkalmazott faji megkülönböztetés ellen, és azzal fenyegetőznek, hogy bojkottálni fognak minden vállalatot, amely nem alkalmaz négereket.

Az Egyesült Államok történelmében a nagyvállalatok most első ízben udvarolják körül az egyetemi végzettségű négereket, mert létfontosságú számukra az országos bojkott elkerülése.

Miután a legtöbb nagyvállalat sohasem alkalmazott négert vezető pozícióban, most azután irtó nagy zavarban van, hogy is fogjon hozzá.

A keresés nagyon diszkréten folyik, senki sem akar beszélni róla, de a nagyvállalatok versenye annyira kiéleződött, hogy nem lepődnénk meg, ha körülbelül így történne a dolog:

A Mackerel Soda Co. két alelnökét felkérik, interjúolja meg állás ügyben a filozófiai doktorátussal rendelkező néger Thomas Jefferson Jonest. A birminghami eseményeket megelőzően Mr. Jones az egyik NewYork-i nagyáruház raktárnoka volt. – De most minden megváltozott.

*

„Mr. Jones – így kezdi az egyik alelnök –, nagyon megtisztelne bennünket, ha vezető pozíciót vállalna cégünknél. Már jó ideje keresünk önhöz hasonló nagy képességű vezetőt a Nagyáruházak Palackozási és Eladási Osztályai közötti összekötők élére."

„Pontosabban, milyen beosztás ez?"

„Új munkakörről van szó, amelynek keretében önnek tárgyalásokat kellene folytatnia, jelentéseket és javaslatokat kellene tennie olyan vezetési módszerekről, amelyek vállalati szinten fokoznák a cikkeink iránti vásárlási kedvet."

„Értem már – bólint Mr. Jones –, önök azt akarják, hogy az ajtó közelében üljek."

„Persze, ezt szívesen vennénk, de ennek lényegileg semmi köze a munkához. Miért kérdi?"

„A Star Rubber Co. hasonló állást ajánlott, és felkért, üljek az ajtó közelébe, így ha valaki belép, rögtön látja: ennél a vállalatnál alkalmaznak négereket."

*

„De nálunk nem ez a fő szempont, Mr. Jones. Sokkal lényegesebb, hogy a lehető legjobb munkatársakat biztosítsuk vállalatunk számára."

„Biztos vagyok benne – válaszolja Jones udvariasan. – És mi lenne a rangom?"

„Arról még nem gondolkodtunk."

„Az Ezra Light and Gas Co. X. felajánlotta a Törött Mérőórák Ügyeivel Foglalkozó Alelnök címet."

„Mi esetleg az Üvegbetétek Visszatérítésével Megbízott Alelnök címmel ruházhatnánk fel."

„Ez igazán jól hangzik – mondja Mr. Jones –, és mit hoz a konyhára?"

„25 000 dollár, plusz egyéb juttatások, plusz családi ház valamelyik fehér kerületben és a beköltözéstől számított egy hétig rendőrségi védelem."

„A Wagon Train Food Co. 35 000 dollárt ajánlott, plusz egyéb juttatásokat, plusz vállalati klubtagságot."

„Megadjuk" – egyezik bele az egyik alelnök.

*

„Egyébként – jegyzi meg Mr. Jones könnyedén – a Frothy Dairy Co. évi 50 000-et ajánlott, valamint részvény- és profitrészesedést."

„All right – vállaljuk, csak írja már alá!"

„Nem tehetem, uraim" – mondja Mr. Jones szelíden.

„Miért nem?"

„A nagyáruház, ahol raktárnok voltam, éppen most nevezett ki igazgatósága elnökévé."

„S mi lesz a munkaköre?" – kérdi az egyik alelnök.

„Az ajtó közelében kell ülnöm."

Ford.: **Margittai Alice**

Kutyadolog...

Kedves Ludas Matyi!

A minap estefelé Fülöp nevezetű kutyámmal a Duna-parton sétifikálva az alábbi megbökkentő feliratot pillantottam meg:

KUTYÁVAL A PARKBA BEMENNI TILOS!

Esetleges félreértések elkerülése végett többször is elolvastam. Nos, ez a tilalom nyilván csak rám vonatkozik, hisz' kettőnk közül én vagyok kutyával, Fülöp viszont emberrel van, vagyis ő bemehet. Tüstént elengedtem hát, hogy legalább egyedül odaiszkolbasson egy kicsit. Némi irigységgel szemléltem hancúrozását, ám tisztes távolból, mert szabály, az szabály...

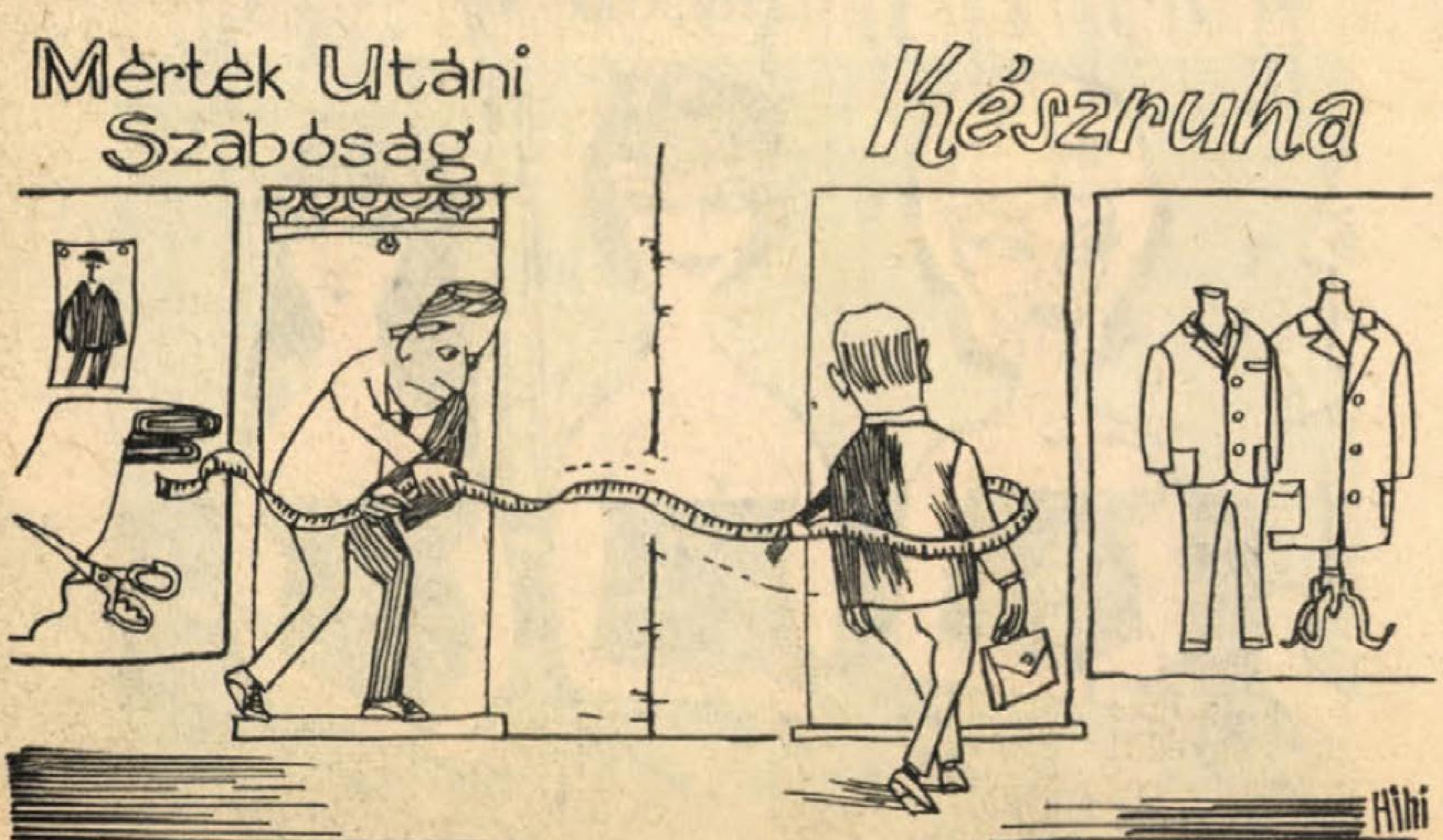
Amikor Fülöp elégedetten viszszaporoszkált és ráadtam a pórázt, hirtelen eszembe jutott, hogy komoly hibát követtem el. Ugyanis van egy rendelet, amelynek értelmében kutyát kizárólag csak pórázon szabad sétáltatni. Most aztán jól nézek ki! No de hogyan tehetnék eleget mindkét utasításnak egyszerre?

Egész éjszaka ezen törtem a fejem, s úgy hajnal felé végre megszületett a szerencsés kompromisszum. Kerítettem egy jó hosszú szíjat és következő alkalommal már nem volt semmi probléma. Fülöp nyugodtan viháncolhatott a parkban, mert én kívülről a húszméteres pórázon vezettem.

V. Ottó
Budapest

Harc a vevőért

Hegedűs István rajza

Így nem drága a gyermekholmi!

– Mit néz? Kistermetű férfi alig költ ruházkodásra...

LE A BÜROKRÁCIÁVAL

SZIGORÚAN TITKOS...

Gyakorlott rejtvényfejtő vagyok, de az új telefonkönyv majdnem kifogott rajtam.

Egy Váci utcai szövetboltot kerestem a telefonkönyvben. Kutattam a „szövet"-nél, a „textil"-nél, az „ÁTEX"-nél és még egy féltucat helyen, de még csak *utalás sem volt* arra, hogy a szövet- és a textilméteráru boltok milyen címszó alatt szerepelnek a telefonkönyvben.

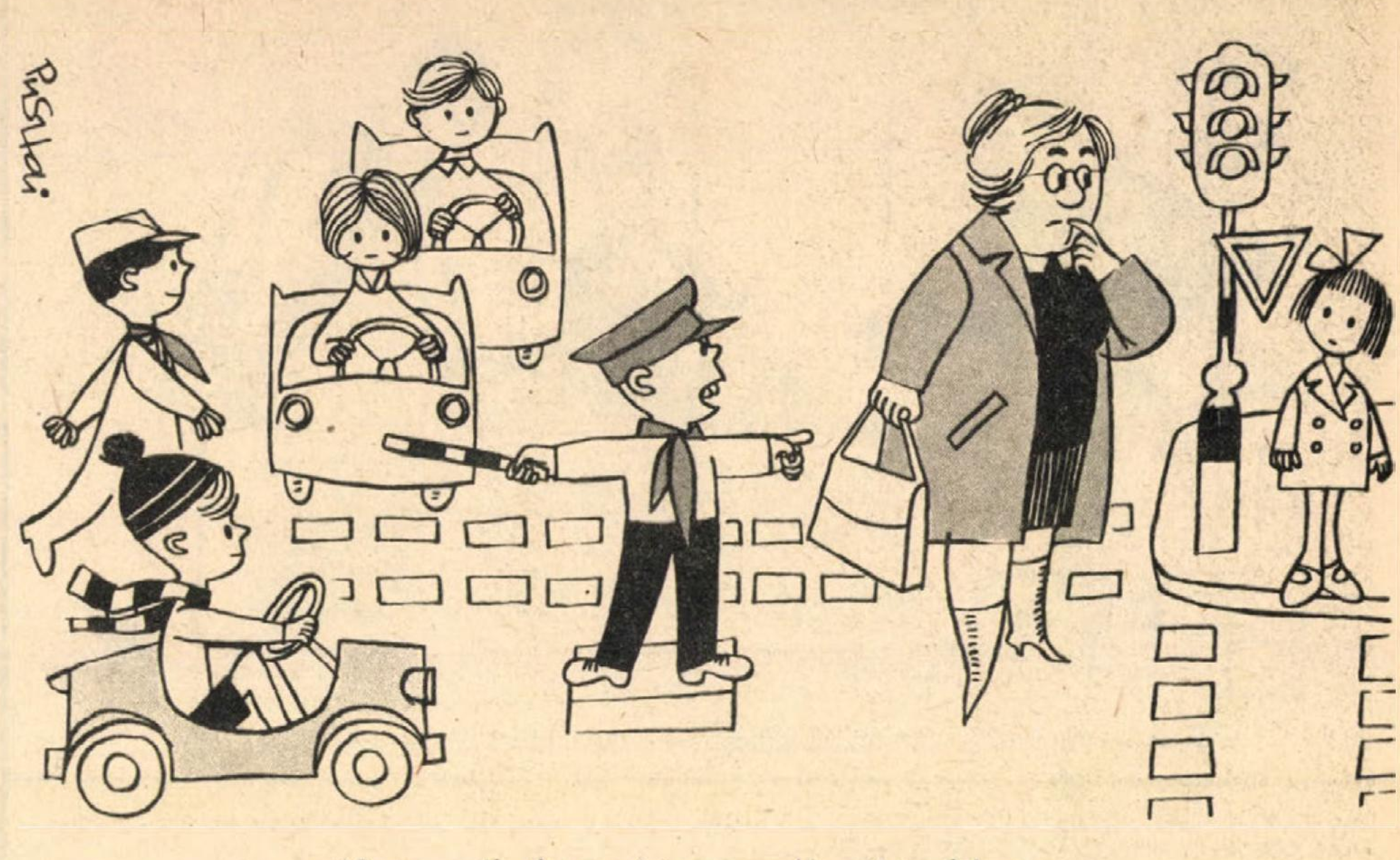
Végső elkeseredésemben megkérdeztem a tudakozót, ahol kiderítették, hogy a Szivárvány Áruház méteráru szakboltjai címen megtalálhatom a keresett üzletet a telefonkönyvben.

Hát ez bizony magamtól sohasem jutott volna az eszembe...

J. F.

Gyermek közlekedési park nyílt

Pusztai Pál rajza

– Nagymamáknak sem ártana egy kis esti tanfolyam...

KÉT HÁZASSÁG TÖRTÉNETE

Az idős, halk, finom nyelvtanárnő szabad idejében grafológiával foglalkozik, magányosan él, egyetlen öröme, hogy az ismerősei, barátai írását analizálja, nem pénzért, csak úgy szívességből, szórakozásból. Azért nem is ment férjhez — pedig számtalan kérője volt —, mert az ud-

varlói írásából csak rosszat olvasott ki. Előzőleg mindegyiktől gondosan írásprobát kért, s az ő számára a betűk minden hibát, jellemgyengeséget elárultak az írójukról. Így az egyikről kiderült, hogy alkoholista, a másik nőcsábász, a harmadik fukar, a negyedik nem szeret mosakodni... Nem is ment férjhez egyikhez sem, egyik férfi írása sem ígért boldogságot.

Közben az évek múltak, az udvarlók is fogytak, s a nyelvtanárnő halkan, finoman kissé megöregedett. A grafológia maradt továbbra is egyetlen szerelme. Akkor végre jelentkezett az életében egy férfi... Egy férfi, akinek az írásáról azonnal megállapította, hogy ez az igazi! Az írás becsületességről, erkölcsi tisztaságról, erős jellemről, fejlett széptérzékről, magasfokú intelligenciáról tanúskodott. A tanárnő rövid udvarlás után kimondta a boldogító igent. S csak az esküvő után derült ki, hogy sajnos egy házasságszédelgővel volt dolga, aki az asszony minden összegyűjtött pénzét elvitte magával, s egy levél hátrahagyásával nyomtalanul eltűnt. A tanárnő a búcsúsorokat megnézve azonnal rádöbbent arra, hogy egy szélhámos áldozata, aki esküvő előtt a sajátja helyett nyilván másnak az írását mutatta meg.

De legalább a grafológiában nem csalódott!

A kis fiatal táncosnő szőke és csinos volt, de nagyon butácska, persze ezt szerencsére tánc közben nemigen lehetett észrevenni, a lábai kiválóak voltak. Az udvarlói azonban mind sorra otthagyták, mert ahogy a drága kinyitotta a száját, a csacskasá-

goknak olyan Niagara-zuhatagát árasztotta, hogy a legedzettebb férfiak is szédelegve, vagy tébolyultan menekültek a közeléből. Így a kis szőke táncosnő formás lábaival mindig egyedül járt, pedig szép arca s remek alakja volt, még takarítani, főzni is jól tudott és szeretett volna férjhez menni... Már egészen elkeseredett. Hála idegenforgalmunk növekedésének, jelentkezett egy férfi, mégpedig nem is akármilyen, hanem fiatal, jómódú, idegen rendszámú luxusautóval, egy bécsi tésztagyáros, akinek megtetszett a kis szőke táncosnő. Azóta sülve-főve együtt vannak, a kis nő beszél-beszél, de a fiú egy szavát se érti, csak fogja a kezét, szerelmesen bámulja és bólogat. Mind a ketten jól érzik magukat és rettentő boldogok.

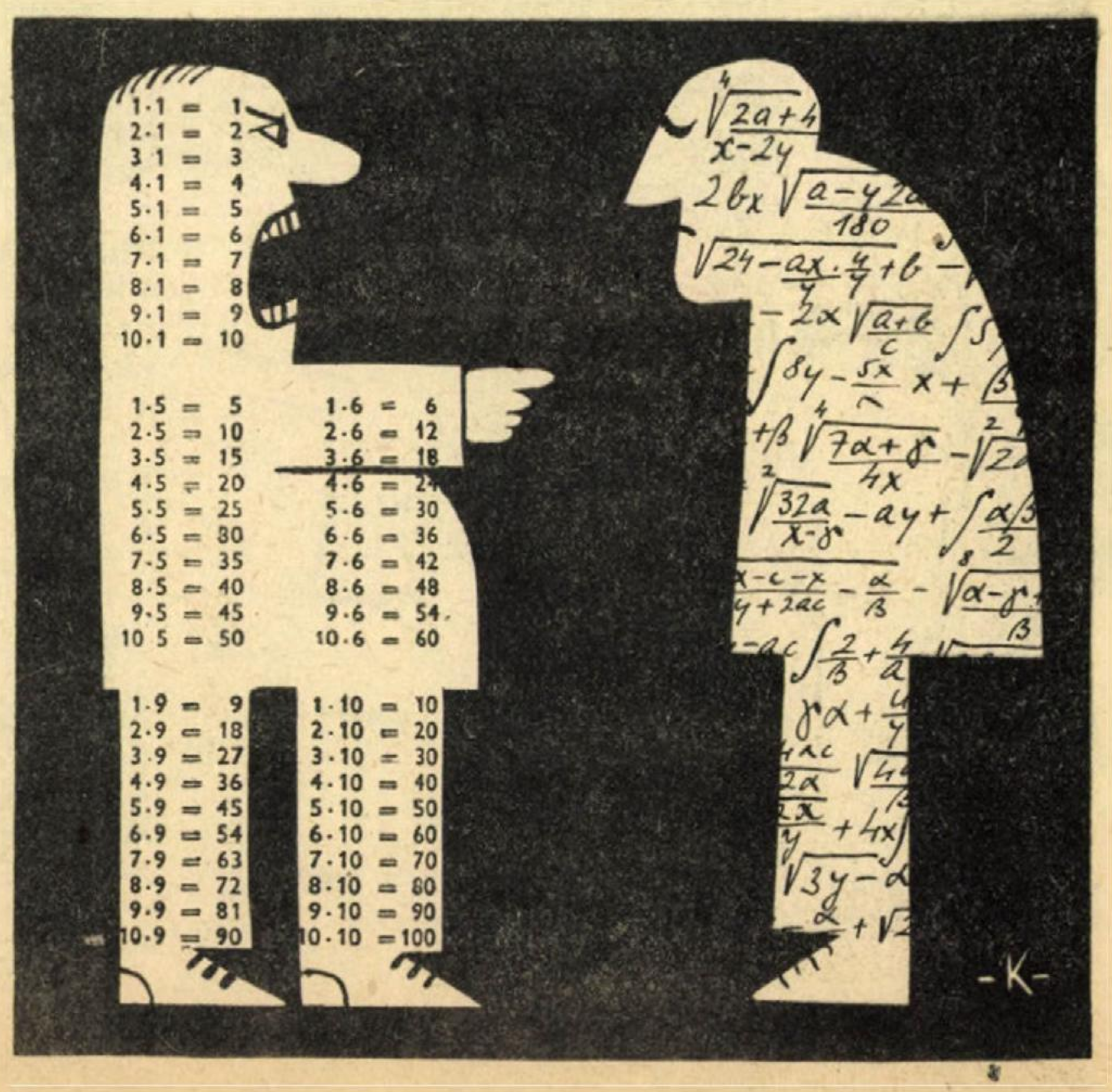
Kemény György

Nem közölhető kéziratot küldtek:

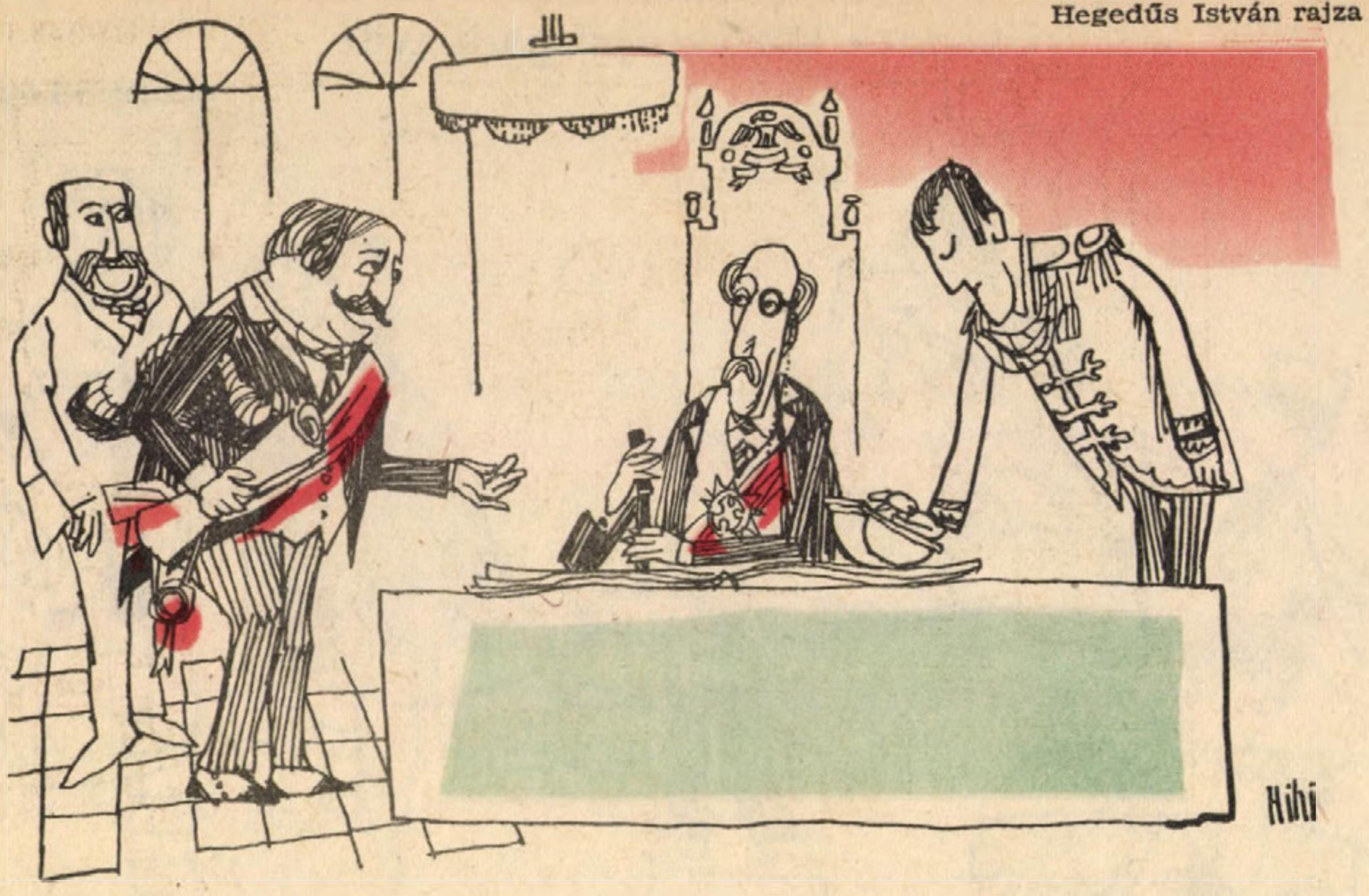
S. András, Vecsés. — F. Hanna, Vecsés. — K. József, Balmazújváros. — C. Ilona, Székesfehérvár. — V. Antal, Bp. XII., Városmajor u. — B. László, Bp. VI., Népköztársaság útja. — S. Imre, Bp. IX., József A. telep. — N. Zoltán, Salgótarján. — U. István, Csepel. — H. Zoltán, Bp. IX., Ráday u. — V. Albin, Bp. IV., Munkácsy u. — B. Imre, Bp. XI., Gyapot u. — K. István, Bp. XX., Külső Vörösmarty u. — C. Rozália, Győr. — K. László, Körmend. — D. Rezső, Ózd. — „Kabala" — D. Gyula, Anarcs. — S. Edit, Bp. I., Szirtes u. — S. István, Bp. XIV., Szobránc u. — Sz. Ferenc, Bp. VI., Jókai tér.

Szakmai kioktatás

Külföldi kölcsön

Hegedűs István rajza

– Excellenciás uram, mint magánember, még egy huszast kérek tőled elsejéig!

Legenda

Boszorkány-dalt sipít a szél
Tabán tetőin át,
mint alvilági ős-duda,
úgy rázza meg a vén Buda
s Lágymányos sok falát.

Az éjnek foszló árnyain
egy bús legenda fut,
s az őszi nyirkos alkonyat
leleplez olyan titkokat,
mit még a bölcs se tud.

A Csörsz utcai park helyén
pár évtized előtt
egy nyájas sírkert domborult,
hová nyugodni elvonult
több ősöd s felmenőd.

Nyugodni — mondom. Szép e szó,
feledni bajt s a bút,
de szegény elhunyt mit felel,
ha ott süvít mellette el
a déli gőzvasút?

Visongó gőz-sipok nyomán
megrendül itt a föld,
felébreszti a holtakat,
amíg dobhártyád megszakad,
oly átkosan üvölt.

Az éj homályán lett zajos
e csöndes síri kert,
a kripták itt kinyíltanak
és számos sápadt rémalak
a sírjából kikelt.

Megrémült, aki arra járt
sötét utcák során,
Mi ez? Lidérc tán? Óh, egek!
Nem! Félőrült kísértetek
bolyongtak tétován.

Nos, akkor kelt a rendelet,
amely elrendelé,
hogy ezt már tűrni nem szabad,
vigyék hátrább a holtakat
a Németvölgy felé.

Kilakoltatták így tehát
e szelíd temetőt,
s most már csupán csak lakóház
— no nem is sok, talán ha száz —
van itt a sín előtt.

Most már pihennek csöndesen
Budánk halottai,
kik nem bírták el itt a bajt,
mivelhogy ezt a szörnyű zajt
csak élő bírja ki!

Lovászy Márton

Londonban

– Mi az, Johnny, már délelőtt hazajöttél a bankból?
– Igen, darling, ma korán lettünk kirabolva . . .

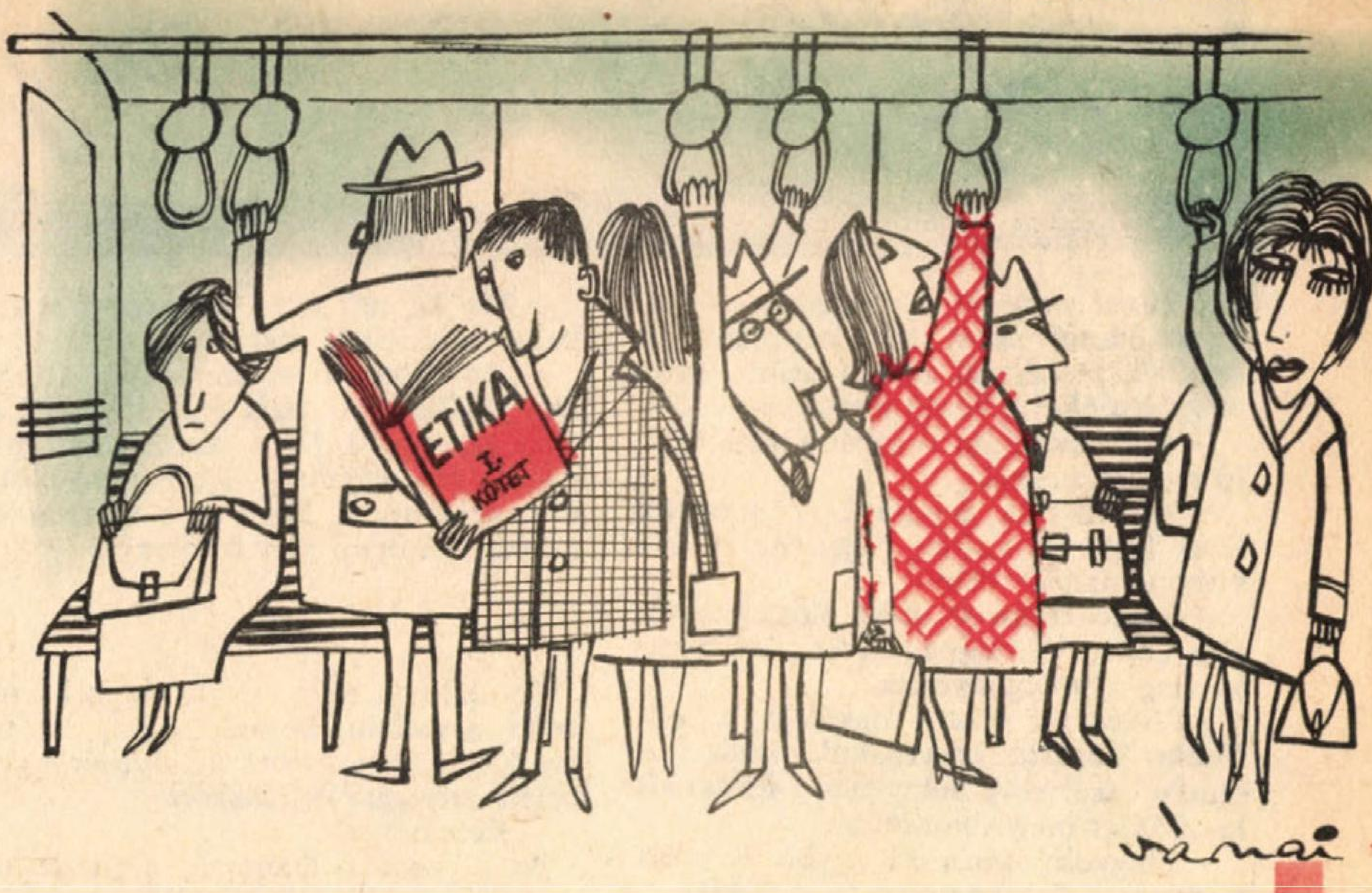
Modern gúla

A nagymama, avagy a mai „Untermann”

Még csak az első kötetnél tart...

Várnai György rajza

LUDAS MATYI KABARÉJA

(A hatalmas vállalat hatalmas igazgatójának hatalmas dolgozószobája. Szereplők: az igazgató, három osztályvezető és a Szerény Ifjú)

VILLÁMTRÉFA A KARRIERRŐL

Igazgató *(szónoki pózban):* Kedves barátaim, azért kérettelek ide benneteket, legfontosabb munkatársaimat, hogy bemutassam ezt az ifjú embert és néhány szóval vázoljam eddigi pályafutását. Tavaly érettségizett, utána Nógrád megyei kirendeltségünkhöz került, mint egyszerű fizikai munkás. Csakhamar feltűnt jó munkájával és rövidesen árukezelő, majd anyagbeszerző lett. Ekkor áthelyeztük miskolci fiókunkhoz, ahol lankadatlan szorgalommal dolgozott tovább. Hűségénél csak szerénysége volt nagyobb. Előadóvá, majd főelőadóvá neveztük ki. Megismerkedett ügykezelésünk minden ágával és Szegedre került – főkönyvelőnek. Ottani fiókunknál is nagy érdemeket szerzett. Többször kapott jelentős prémiumot és értékes tanulmányutakra küldtük, Moszkvába, Londonba, Párizsba. Nem kapatta el a nagy siker, tovább halmozta eredményeit. Kedves barátaim és munkatársaim! Most itt áll előttünk ez az ifjú, hogy a ti jelenlétetekben közöljem vele: 19. születésnapján felrendeltük a központba és kineveztük hatalmas vállalatunk igazgatójává.

Osztályvezetők: *(illedelmesen, de kissé megdöbbenve tapsolnak).*

Igazgató *(Az Ifjúhoz fordul):* Kedves fiatal barátom! Ne felejtse el, hogy ez a magas megbízatás felelősséggel is párosul. Ígérje meg, hogy az eddig tapasztalt zsenialitásával és szorgalmas munkával támogatja hatalmas vállalatunkat. Ígérje meg, hogy mindig elöl jár a jó munkában!

Szerény ifjú *(megilletődötten):* Megígérem, édesapám.

(s. a.)

Erkölcsvédelem Angliában

– Majd ha férjhez mentél, akkor olvass belpolitikát! ...

Meglepetés

– Halló, Gázművek? Tudtak arról, hogy itt közben felépült egy ház? ...

Divatfrizurák

Vasvári Anna rajza

Nem lát, nem hall, nem beszél...

Félmázsa arany

TÖRÖK REZSŐ VIDÁM KISREGÉNYE

XIV.

– Hová való ön, fiatalember? – kérdezte Stanci néni, aki kimászott az ágyából, pongyolát rántva bejött, hogy megszemlélje a késői látogatót.

– Szilvásváradra – felelt a vendég. – Jó messze innen.

– Éppen arra gondolok – tapogatta fájós fogát a vastag nagynéni. – Ha otthon maradt volna!...

– Stanci néni – szólt Rózsa sértődött arccal –, nagyon kérem, ne bántsa meg a vőlegényemet.

Az idős nő lassan nekidőlt a vén Mária Terézia tabernákulumnak. A szúette szekrény felnyögött, kiszáradt kis fiókjai megcsikordultak.

– Megyek vissza az ágyba – szólt hirtelen. – Rettenetesen fáj a fogam.

Kihömpölygött a szobából, a két fiatal néhány másodpercig mozdulatlanul állt. Elfulladtan nézték egymást. Egy antik óra szerkezete zörögni kezdett, ütött. Erre kaptak észbe: az idő fut, a halál néha az elkövetkező másodperc mögött guggol. Egyetlen csók volt, néma és édes. A fiatalember halottsápadt lett tőle, a lány nagyon piros.

– Szerelmem – suttogott Géza.

– Nem is igaz az egész – remegett Rózsa. – Csak álmodom.

– Bár sohase ébredne fel belőle – sajgott a fiú.

– Magától függ – mormogta a lány.

– Tőlem – verejtékezett Simonyi Géza, és majdnem elsírta magát. – Meleg van itt – törölgette a homlokát.

– Menjünk ki az erkélyre – ajánlotta a tanárnő.

– Nem – rázta fejét a fiú, mert rettenetesen kívánta a második csókot. – Igen – szólt hirtelen, mert eszébe jutott a foglalkozása.

A Dudlesz-hegy felől akácvirág illatát hozta a soproni szél.

– Álom – fogta a fiú kezét Rózsa –, bizonyos, hogy álom. Este tízkor még azt sem tudtam, hogy él. Tizenegykor még azt hittem, hogy rendőrrel vitetem el. És most... igazán elvesz feleségül?

– Három napon belül.

– Ó, és aztán mindig együtt leszünk, ugye?

Simonyi Géza melle nagyot kondult.

– Azt... majd... később mondom meg.

A tanárnő megütődve engedte el a kezét.

– Később? Miért később??

– Mert előbb... előbb...

– Mi van magával??

Géza nem felelt. Egy pillanatig bámult a sötét városra, egyszerre megragadta Vas Rózsa kezét.

– Mondja, miből van ez a rács?

A tanárnő elképedve bámult rá:

– Vasból. Miért?

– Mert...

A belső zsebéből harapófogót rántott elő, nekiesett a rács egyik rúdjának, tépte, csikarta.

– De kérem!... – ájuldozott a szőke. – Mit jelent ez?? Megőrült??

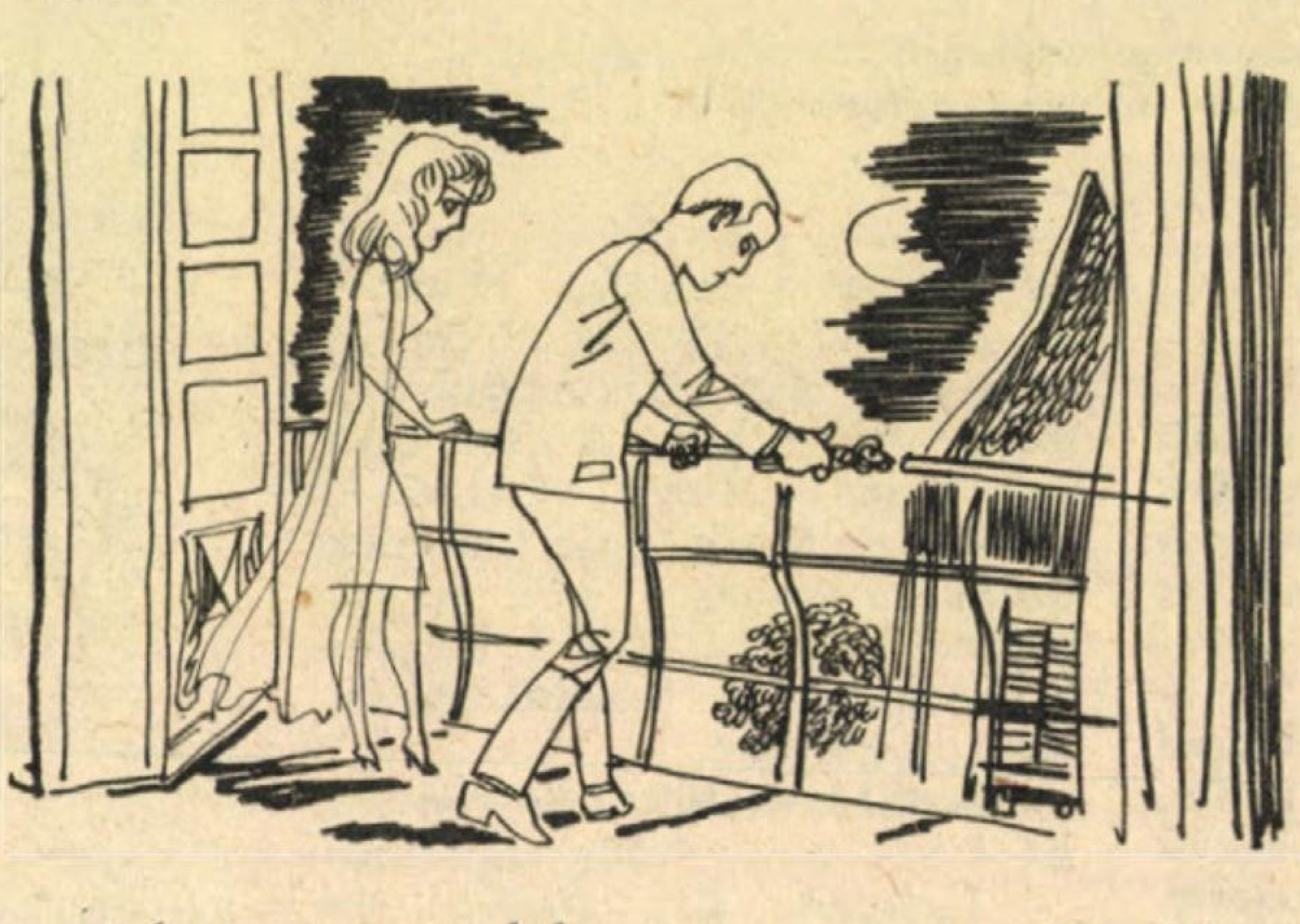
– Az örömtől – emelkedett fel Simonyi Géza. A haja kuszált volt, az arca verejtékes. De a szeme csillogott, a szája mosolygott. – Ugye, nem tudta, édes szerelmem, hogy ez a vasrács félmázsa arannyal van bélelve?...

15.

Csodálatos szép nyári reggel volt, kedd, a szobába besütött a nap. A faliőra kilencet mutatott, a folyosóról emberek zsongása hallatszott.

– Kezdhetjük?

Ez a kérdés Francsek alezredeshez intéződött, aki a fal mellett nyújtózó bőrkanapén dőlt hátra, félig fekve. A feje vastagon bebugyolálva orvosi kötéssel, csak az orra, szája, meg az egyik szeme látszott.

A beteg megmozdult.

– Ide küldik nyomozni – susogott felindulva. – Megtisztelik a legkomolyabb feladattal. És mit csinál? Semmit. Utcai csendháborítást művel. Tetejébe annyi kötelességtudást sem ismer, hogy itt legyen amikor a kihallgatás...

Simonyi és Birkás léptek be, tisztelettel jelentkeztek.

– Hol volt, maga... maga... – akart ordítani Francsek, de szerencsére csak elhaló nyögés jött ki a torkán.

– Alezredes bajtárs – állt feszes vigyázzban a főhadnagy –, Birkás alhadnaggyal elmentem a tettesekért.

Francsek kidagadt a dühtől.

– Maga részeg! – suttogott. – A tettesek régen itt vannak a folyosón.

– A gyanúsítottak vannak itt régen – felelt Simonyi. – A tetteseket most hoztuk be.

– És kik azok? – csodálkozott Bolla. Géza Bolla felé fordult:

– Toller Albin lakatos és Mágot Izabella tisztviselőnő.

– Vigyázz, fiam – ráncolta homlokát Bolla. – Ha nincs tárgyi bizonyítékod...

Elhallgatott, mert az ajtó kinyílt, négy rendőr cipelt be egy kopott, öreg vasrácsot.

– Mi ez? – sóhajtott Francsek. – Mi az istennyilát cipeltet ide?

– A félmázsa aranyat, alezredes bajtárs.

– Ez? Hol van itt az arany?

– A csöveken belül. Például itt is látszik, ahol szétfeszítettem a vasburkolatot.

Francsek nagy kínnal feltápászkodott a kanapéról. Odavánszorgott a rácshoz. Egy darabig kókkadozott fölötte... Más evvel a szétvert koponyával, összezúzott orral, törött állkapoccsal már rég kórházban lenne... Ő elővészi a „dózni"-t, reszkető ujjakkal pödör a purzicsánból, visszatámolyog a kanapéra.

– Kezdjük végre a kihallgatásokat – suttogta, és rágyújtott. – Mi van a két határőrtiszttel?

– Őket a katonai hatóságok hallgatják ki – jelentette Simonyi.

Herpayt kérdezték elsőnek:

– Mit csinál ön itt a városban?

– Újhold Sopronban című könyvemhez csinálok környezettanulmányokat – felelt a hajlotthátú.

– Ismeri Vas Rózsa tanárnőt?

– Csak névről. Egyszer elmentem hozzá... nem volt otthon.

– Mit akart tőle?

– Van egy kész vígjátékom... Zene kellett hozzá. A tanárnő nagynénjétől megtudtam, hogy Vas Rózsa nem komponista.

Elküldték. Mágot Izabellát hívták be.

Feltűnően jó alakú, elegánsan öltözött, fiatal nő nézett ijedt fehér arccal, kisírt szemekkel a szobában levőkre. Ismételte, amit Simonyi előtt már bevallott, hogy Stolp és Szilágyi rántották bele a csempészés üzelmeibe. Aztán megismerkedett Tollerral. Udvarolt, szerelem lett belőle. A lakatos elmondta neki az erkélyrács-dolgot. Ő összehozta Stolpékkal. Holnap akarták átlöketni Ausztriába az aranyat.

– Vezessék be Tollert – intézkedett Bolla.

A lakatosüzem-tulajdonos első pillantása a rácsra esett.

– Nézheted – támadt rá éles hangon Mágot Izabella. – A rendőrség mindent tud. Stolpék vallottak.

Toller szája legörbült.

– Én is – fordult el a lánytól. – Tetszik tudni – mondta Francsek kérdésére –, Riesmayer jó barátom volt. Húsz percentet ígért, ha megcsinálom az aranyrácsot. Durst is benne volt. Tavasszal hazakerültem a fogságból. Itthon hallottam, hogy sem Durst, sem Riesmayer nem él... egyedül csak én tudtam a félmázsa arany hollétéről. Elhatároztam, megszerzem. De hogyan? A tanárnő az rendben volt, hiszen alig van otthon. De az öreg nő miatt új

tervet kellett csinálnom. Izabella összehozott Vas Rózsával... a többit tudják.

– Hő, hő! – suttogott Francsek. – És Perlaki? Mi van Perlakival?

– Ezt a tanárnőtől tessék megkérdezni – húzta meg a vállát Toller. – Neki udvarolt a tanfelügyelő, nem nekem.

– Hívják be azt a Vas Rózsát.

Simonyi elfulladt, mikor a lány belépett, de aztán összeszedte magát.

– Rózsika – fogta meg a lány kezét – fölötteseim még nem tudják, hogy én az éjszaka eljegyeztem magát.

Francsek alezredes eléggé súlyos állapotban volt, de erre a mondatra akkorát ugrott, mint egy szöcske.

– Hha! – berregett rekedten.

És visszazuhant kiindulási pontjára.

– Csak nem? – csodálkozott Bolla is.

– Igen – bólintott a fiatalember. – Nagyon kérem – fordult Vas Rózsához –, mondja el, szombaton este mit beszélt Perlakival.

A szép tanárnő arca piros volt.

– Hónapok óta kínoz, hogy ilyen hanggal nem szabad elkallódnom Sopronban – felelt röstelkedve. – Rá akart venni, hogy hagyjam itt az állásomat, menjek el vele Pestre, neki komoly összeköttetései vannak, el tud érni bármit az Operánál, a Rádiónál. Azt hajtogatta, hogy világhírű énekest csinál belőlem. Én óvatosan igyekeztem elhárítani... az állásom függ tőle...

Francsek behozatta a három motorost. A dutyiban töltött éjszaka után dühösek voltak, morózusan néztek Bollára. A soproni rendőrség feje elnevette magát.

– Ez mindig röhög – súgta Gyuszi fülébe Lonci.

– Izé – vakarta állát a hosszú –, az az ember azt mondta ránk: ellenbanda.

– Ellenbanda! – mondta Bolla vidáman. – A legkitűnőbb detektívjeim, a legönfeláldozóbb segítők, a legokosabb gyerekek! Ők jelentették a telefon-áthallást. Ők figyeltek meg téged, Simonyi. És... ők ásták fel a telkemet, kinyomoztattam – komolyodott el az arca, és élvezte, hogy ketten közülük behúzták a fejüket a nyakukba. – Gyerekek, örömhír – fordult feléjük. – A közügyre áldozott eredményes munkájuk jutalmául három heti fizetéses szabadságot kapnak a textilgyártól!

*

Tulajdonképpen evvel a derűs akkorddal be is fejezhettem volna szerény kis történetemet. De nem tudom elhallgatni, hogy ennek a napnak az estéjén jókedvű társaság ült együtt a Lajta kávéház teraszán, Vas Rózsa tanárnő elnöklete alatt.

Ő ült ugyanis az asztalfőn. Szíve oldalán Simonyi Géza fénylett, míg vele szemben a köpcös és zömök Birkás Berci kóstolgatta a Fertő-széli szőlőskertek levét. A főhadnagytól jobbra Dömötör Ilona textilgyári szilvásgombóc feszengett a fekete selyemruhában, amit erre a díszes alkalomra kapott kölcsön egy nálánál tizenhat kilóval könnyebb barátnőjétől. Még odébb Jónás Gyula ült, a Tasziló motorvezetője, olyan harsogóan vadonatzöld öltözetben, hogy egy májusközépi jegenyenyárfa epeömlést kaphatott láttára az irigységtől.

Mintegy ellensúlyozására ennek a nyárfazöld harsogásnak, Loncival szemben Szmuk Karcsi feje vöröslött.

– Emelem poharam – tósztozott Simonyi, – három fiatal barátunk, Lonci, Gyuszi és Karcsi egészségére.

Gyuszi, mint a három jó barát korelnöke felelt:

– Hálásan köszönjük – szólt megindult hangon. – A mi célunk, hogy ezt a várost megvédjük a rossz emberektől.

Aztán Berci emelkedett fel.

– Én a boldog jegyespár, Vas Rózsa tanárnő és Simonyi Géza rendőrfőhadnagy – – –

– Állj – kiáltott a teraszhoz sántikáló Francsek –, a címzés téves. Most jött ez a sürgöny: „Simonyi rendőrszázadost, Birkás hadnagyot, Dömötör, Szmuk és Jónás tiszteletbeli államrendőrségi detektíveket szeretettel köszöntik Vörös ezredes és a pesti bajtársak!"

– Háromszoros éljen a tiszteletünkre – kiáltott Dömötör Lonci.

– Szmuk bajtárs – szólt a sebesült –, ha kedve volna beállni detektívnek a pesti főkapitányságon...

– Kedvem volna – ugrott talpra Karcsi.

– Evvel a vörös hajjal? – kérdezte Lonci kissé irigyen.

– Befestetem – kiáltott a narancs.

– Helyes – fújt éktelenül büdös füstöt Francsek. – És még egyszer gratulálok mindnyájuknak.

Avval visszaült a várakozó taxiba és ment a kórházba, ahol hetekig nyomhatja az ágyat, s gyötörheti a jólöltözött doktorokat.

A kis társaság ivott Francsek egészségére.

– Pardon – kérdezte Géza váratlanul a menyasszonyától –, hány kiló is maga, kedves?

– Ötven – csodálkozott a szőke virág. – Miért?

– Azért – felelt a fiú –, mert így ki tudom számítani, hogy félmázsa aranyat kerestem, és egy egész mázsát találtam.

– De ebből – simult hozzá szerelemmel Vas Rózsa – csak ötven kiló a magáé.

Vége

Szovjet humor

BAROMÉTER

– Hadd lássam, milyen hangulatban van ma a főnök...

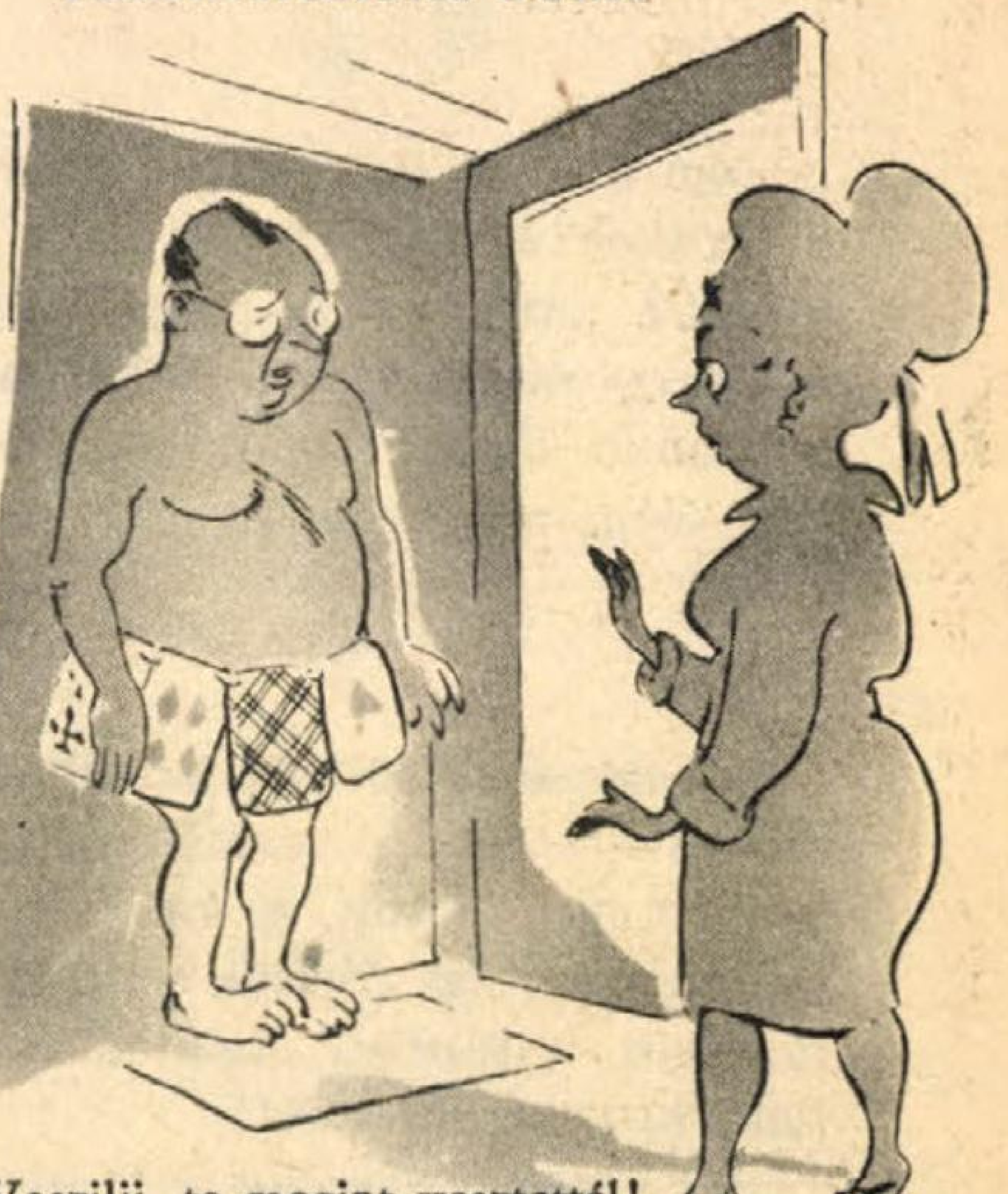
ÁLLATORVOSNÁL

– Mondd szépen: Áááá...
– Béééé...

(Rajzok a moszkvai „Krokodil"-ból)

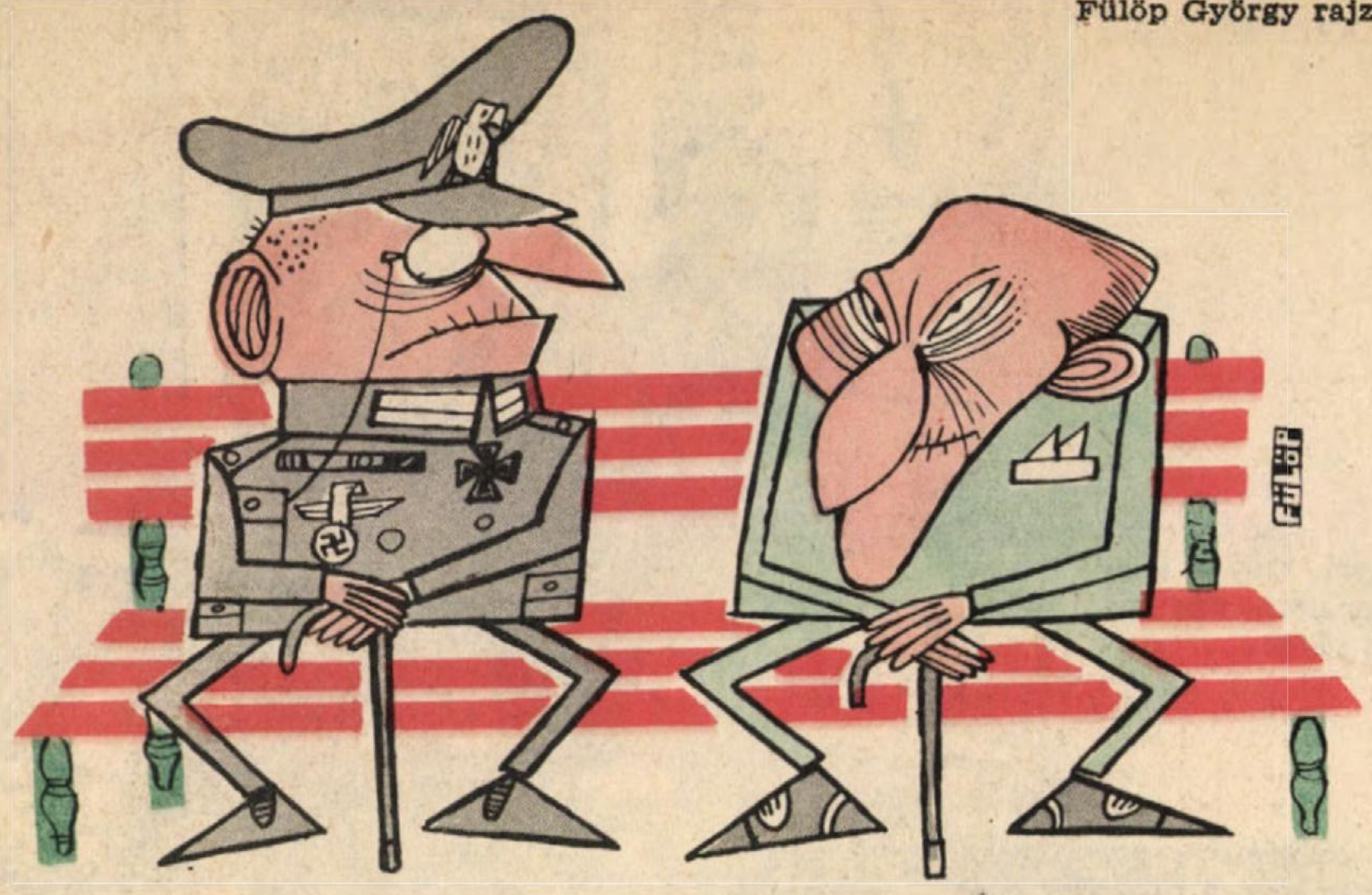
KÁRTYACSATA UTÁN

– Vaszilij, te megint vesztettél!

Adenauer politikai jövője

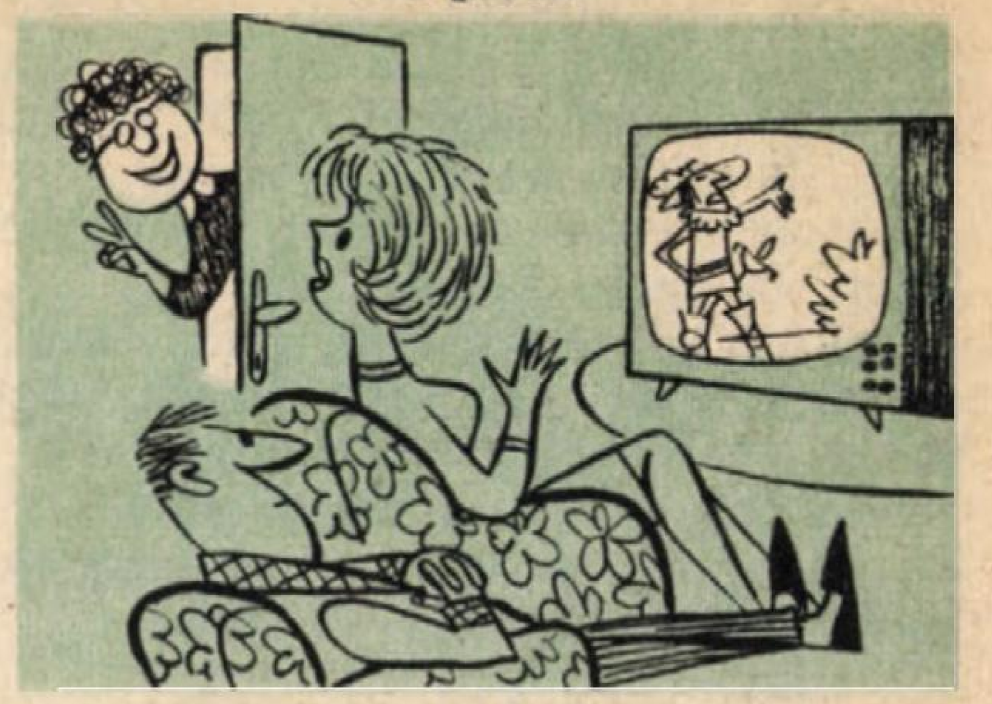
Fülöp György rajza

– És kijön majd a nyugdíjából, Herr Adenauer?
– Tudja, vállaltam még egy kis uszítást havi ötszázért . . .

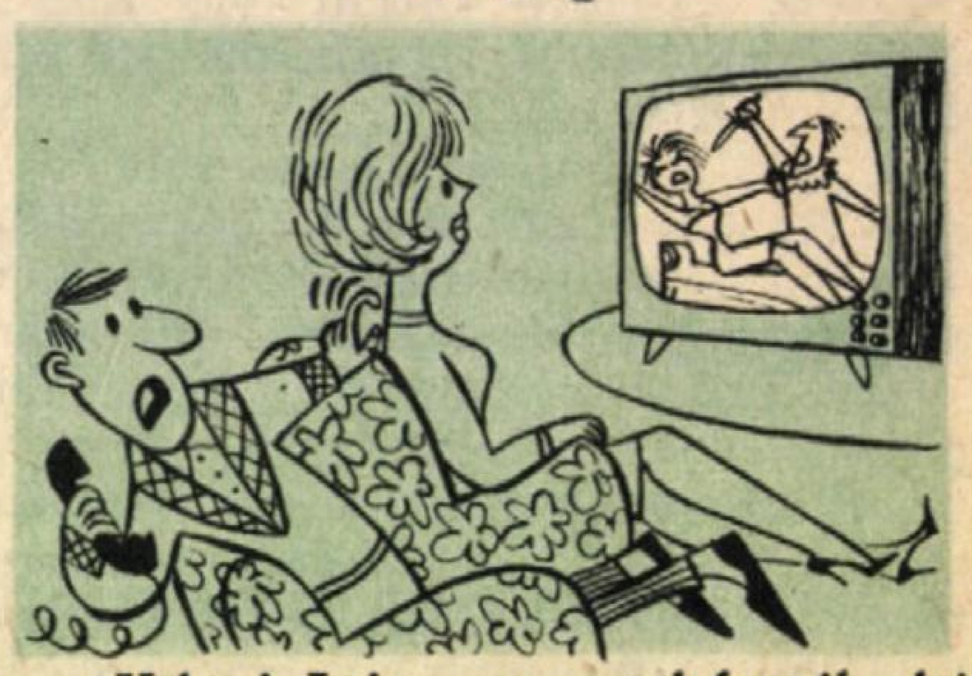
Ami csak a tévé-színházban fordulhat elő

Előjáték

– Kedves szomszédasszony, kölcsönözne egy tojást?

Feszültség

– Valami Lajos van a telefonnál, drágám!

Drámai fordulat

– Szervusztok gyerekek! Zárjátok már el azt a televíziót!

PESTI TUDÓSÍTÓNKTÓL

Nem értek a divathoz, s különösen a fiatalok divatjában vagyok járatlan. De annyit meg tudok állapítani, hogy napjainkban a lányok két számmal kisebb szoknyát, a fiúk két számmal nagyobb pulóvert viselnek.

*

A katonaság jellege is változik az idők folyamán. Annak idején, amikor én szolgáltam, a katonák meglett, tekintélyes férfiak voltak. Mostanában feltűnően fiatalok a katonák. Milyen érdekes!

A „nekem" szó érdekes használatát lehet megfigyelni, amikor például valaki így fakad ki:
— Mit lármáznak itt nekem?
Vagy:
— Összepiszkítják itt nekem a szobát!
Ugyanilyen szellemben szeretném figyelmeztetni az atomháború megszállottjait:
— Nehogy nekem itt felrobbantsák a világot!

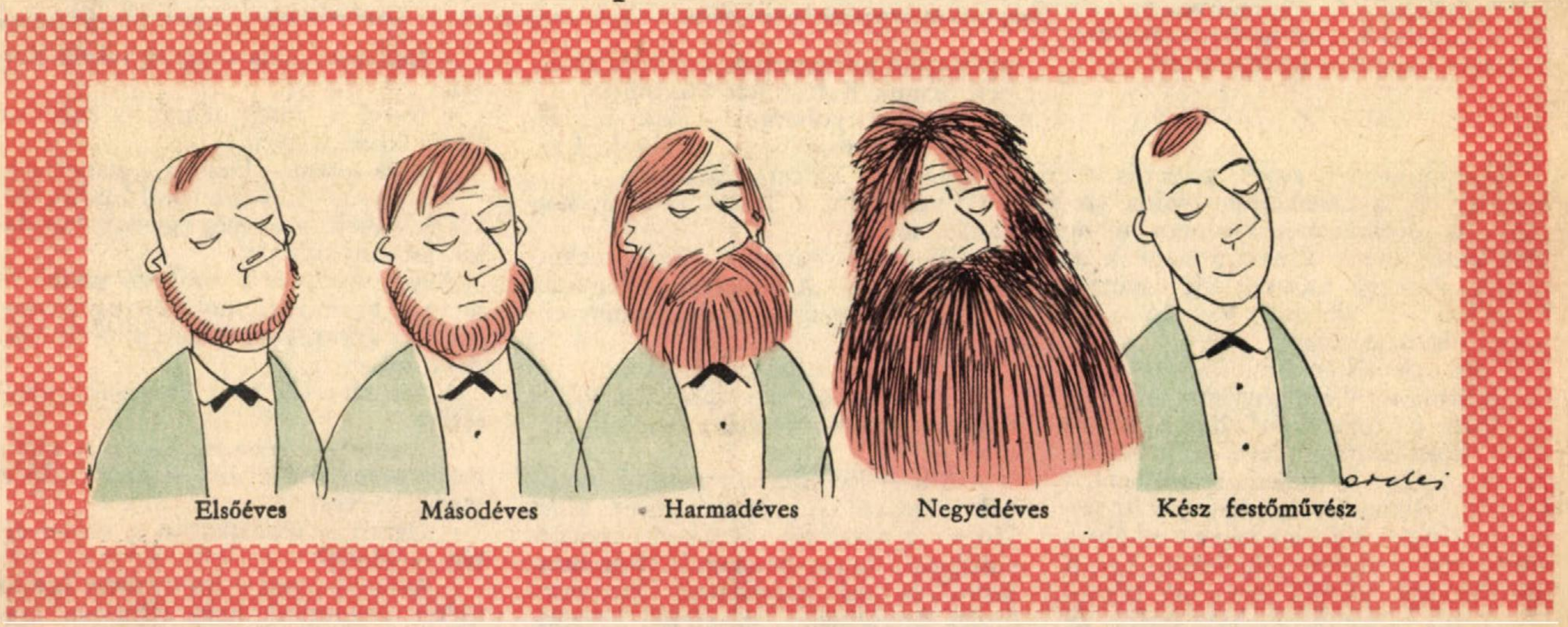
*

Drámaíró panaszkodik:
— Nincs sikerem a tragédiámmal. Még csak nem is röhögnek rajta.

f. l.

Képzőművészeti főiskolás

Erdei Sándor rajza

LUDAS MATYI — SZATIRIKUS HETILAP

Főszerkesztő: Tabi László. — Szerkesztő: Földes György. — Művészeti szerkesztő: Toncz Tibor.
Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat. — Felelős kiadó: Csollány Ferenc. — Szerkesztőség: Budapest, VIII., Gyulai Pál utca 14. — Tel.: 335—718. — Kiadóhivatal: VIII., Blaha Lujza tér 3. Tel.: 343—100, *142—220 — 63.5898 — Kossuth Nyomda, Budapest. — Terjeszti a Posta Központi Hírlapiroda. Tel.: 180—850. INDEX: 25504